

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 23 DECEMBRE 2021

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 23 DECEMBER 2021

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 21 et présidée par Mme Eliane Tillieux, présidente.

De vergadering wordt geopend om 14.21 uur en voorgezeten door mevrouw Eliane Tillieux, voorzitter.

La **présidente**: La séance est ouverte.

De vergadering is geopend.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Alexander De Croo, Tinne Van der Straeten.

Questions

Vragen

01 **Samengevoegde vragen van**

- Reccino Van Lommel aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het akkoord over de kernuitstap" (55002151P)
- Georges Dallemagne aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het akkoord over de kernuitstap" (55002153P)
- Wouter De Vriendt aan Tinne Van der Straeten (Energie) over "Het akkoord over de kernuitstap" (55002155P)
- Christian Leysen aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het akkoord over de energievoorziening" (55002162P)
- Kris Verduyck aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het akkoord over de kernuitstap" (55002163P)
- Benoît Piedboeuf aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De continuïteit van de energievoorziening" (55002165P)
- Leen Dierick aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het akkoord over de kernenergie" (55002167P)
- Malik Ben Achour aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De kernuitstap" (55002170P)
- Bert Wollants aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De kernuitstap" (55002171P)
- Thierry Warmoes aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De kernuitstap" (55002172P)

01 **Questions jointes de**

- Reccino Van Lommel à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'accord sur la sortie du nucléaire" (55002151P)
- Georges Dallemagne à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'accord sur la sortie du nucléaire" (55002153P)
- Wouter De Vriendt à Tinne Van der Straeten (Énergie) sur "L'accord sur la sortie du nucléaire" (55002155P)
- Christian Leysen à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'accord sur l'approvisionnement énergétique" (55002162P)
- Kris Verduyck à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'accord sur la sortie du nucléaire" (55002163P)
- Benoît Piedboeuf à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La sécurité de l'approvisionnement énergétique" (55002165P)
- Leen Dierick à Alexander De Croo (premier ministre) sur "L'accord sur l'énergie nucléaire" (55002167P)
- Malik Ben Achour à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La sortie du nucléaire" (55002170P)
- Bert Wollants à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La sortie du nucléaire" (55002171P)
- Thierry Warmoes à Alexander De Croo (premier ministre) sur "La sortie du nucléaire" (55002172P)

01.01 **Reccino Van Lommel** (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de premier, wat een farce, wat een lege doos! Ik heb in dit Huis in de afgelopen twee jaar al veel gezien, maar dit tart alle verbeelding.

Vorig jaar, bij uw regeerverklaring, hebt u ons verzekerd dat er in november een beslissing zou vallen rond de levensduurverlenging. Dat werd hier enkele weken geleden door Tinne Van der Straeten schaamteloos ontkend. November werd plots 'dit jaar nog' en vandaag moeten we vaststellen dat u verder verzandt in besluiteloosheid. We weten nog altijd niets, want het FANC moet nog aan zijn rapport beginnen en pas in maart zullen jullie een definitieve beslissing nemen. *On verra*, we zien later wel, maar laat ons eerst even lekker kerst vieren. De bevoorradingszekerheid en betaalbaarheid van onze energie zijn blijkbaar zorgen voor later, jullie zitten al met jullie gedachten bij het kerstmenu.

Enkele weken geleden gaf u overigens aan dat een levensduurverlenging niet meer mogelijk zou zijn, terwijl gisteren tijdens de ondernemingsraad van ENGIE Electrabel aan het licht kwam dat dat wel degelijk kan, mits er voldaan wordt aan vijf belangrijke voorwaarden, zoals de aanpassing van de wet op de kernuitstap en het KB rond veiligheid.

Premier, waar wachten jullie op? Door de beslissing weer drie maanden uit te stellen, maakt u het zichzelf en vooral de bevolking alleen maar moeilijker. U hebt immers Tinne Van der Straeten, die door haar eigen betrokkenheid niet objectief naar het dossier kan kijken, vannacht de zoveelste trofee overhandigd. De kans dat er nog iets mogelijk wordt, wordt met de dag kleiner. In ruil hebt u de MR met een troostprijs naar huis gestuurd: wat onderzoek rond de SMR's zonder enige garantie.

Dit is geen akkoord, collega's, maar een nepakkoord. Alles voor de schone schijn. U wou het dossier in 2021 geregeld hebben, dus waarom wordt het nu weer uitgesteld?

01.02 Georges Dallemagne (cdH): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, je ne sais pas si c'est déjà un excès de bûche ou de dinde de Noël mais il est un fait: la décision qui semble être tombée cette nuit est assez indigeste et peu compréhensible. Si on comprend bien, c'est le scénario A qui l'emporte, à moins que le CRM que l'on relance ne donne pas le résultat attendu ou que l'AFCN, qui pourrait sortir tout à coup un rapport de son chapeau, nous dit qu'il est possible de prolonger les centrales nucléaires.

C'est à nouveau la confusion la plus totale! On attendait une décision claire pour novembre. On attendait une décision claire pour décembre. À présent, il semble que le MR obtienne - à travers son seizième ministre au gouvernement, M. Bouchez - le report de cette décision en mars. Mais c'est évidemment tout à fait improbable car on nous dit déjà depuis des mois que cette décision sera trop tardive. Alors, éclairez notre lanterne!

De notre côté, au cdH, nous avons toujours été clairs: il faut prolonger les deux réacteurs nucléaires. Il faut les prolonger pour 20 ans; c'est effectivement un investissement important mais cela vaut bien mieux que d'avoir cette insécurité qu'on a aujourd'hui. Cela vaut bien mieux que d'avoir ces millions de tonnes de carbone qu'on rejette dans l'atmosphère en aggravant la crise climatique, madame la ministre de l'Énergie. Cela vaut bien mieux que l'incertitude actuelle et le risque de plus en plus important de black-out en matière d'électricité. Alors, j'espère que vous allez nous rassurer mais je dois vous avouer que, face aux interventions par tweets interposés, et de la ministre de l'Énergie et du président du MR, on est en pleine confusion. On a plutôt l'impression de petits jeux politiques. On a l'impression que notre sécurité d'approvisionnement a été beaucoup oubliée ces dernières semaines et ces derniers mois.

01.03 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Premier, mevrouw de minister, u bent de nacht ingegaan met veel verwarring en onzekerheid. Sommigen vonden dat de kerncentrales open moesten blijven en het leek een beetje alsof het alle richtingen uit kon.

De regering heeft vannacht een beslissing genomen. Plan A, het einde van de zeven kerncentrales in ons land, wordt bevestigd en versterkt. Het kompas van de vivaldiregering staat scherp, kiest voor de toekomst en gaat voor 100 % hernieuwbare energie in dit land. Er is niet beslist om de levensduur van de kerncentrales te verlengen. De wet op de kernuitstap wordt niet gewijzigd. De veiling voor de vervangcapaciteit wordt niet opnieuw georganiseerd. Plan A, de kernuitstap, wordt bevestigd.

Tegelijk is er op dit moment nog geen duidelijkheid over de bevoorradingszekerheid. Dat kan ook niet. Het hangt af van de goedkeuring van de vervangcapaciteit door andere overheden dan de federale. Dat heeft tijd nodig. Daarom wordt in een strak tijdschema de bevoorradingszekerheid opgevolgd. Wij willen 100 % garantie, geen enkel risico. Dat is vanzelfsprekend, dat is goed bestuur. Het tegendeel zou verbazen.

Maar ook daar is de chronologie helder. Als de energiecentrale in Vilvoorde, een van de meest geavanceerde projecten van heel Europa, van de Vlaamse regering geen vergunning krijgt, dan kiest de regering voor de volgende alternatieve projecten van de veiling. Ik kan u bevestigen dat dit de consequentie is van de beslissing van vannacht.

Ik wil afronden met iets wat in deze discussie te weinig aan bod komt: innovatie. Innovatie en de energietransitie gaan hand in hand. Het economisch potentieel is gigantisch. Nu al is ons land een voorloper op het vlak van hernieuwbare energie en offshore. Collega's, de dogmatische houding (...)

01.04 Christian Leysen (Open Vld): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, er werd een besluit genomen en een akkoord over de verder te volgen weg ligt onder de kerstboom. Het is geen kernuitstap, maar de weg naar een kernoverstap.

U hebt beiden tijdens de persconferentie terecht de rol en de technologiekennis van het SCK omtrent kleine modulaire reactoren bevestigd. Klimaatneutraliteit zullen we immers niet kunnen realiseren op

basis van hernieuwbare energie alleen. Dat werd ook nooit zo geformuleerd tijdens de COP. Kernenergie zal sowieso ook in de toekomst deel uitmaken van onze energiemix, al was het maar via invoer uit onze buurlanden.

Kerncentrales hebben een levenseinde. Bij de huidige centrales wordt dat wellicht 2025, zoals gepland. Terecht hebt u als minister van Energie nu de opdracht om plan B, de levensduurverlenging van twee kerncentrales als back-up, degelijk te onderzoeken. Eindelijk. Men mag nooit opties uitsluiten op basis van ideologische voorkeur. Alle opties openhouden, maakt u sowieso sterker in de onderhandelingen.

Hadden we niet alle opties grondig moeten bestuderen en uitwerken? Zeer zeker. Hadden we dan nog meer onderhandelingsvrijheid gehad? Wellicht wel. Ik stel vast dat sommigen in dit halfroond ineens hun geheugen hebben verloren om te proberen de politieke maagdelijkheid in dit dossier te herwinnen. De voorspellingen voor 2025 zijn belangrijk.

Wat zijn de volgende stappen in het kader van het opstellen van een langetermijnstrategie met een gedifferentieerde energiemix? Zult u de CREG in haar rol als (...)

01.05 Kris Verduyckt (Vooruit): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, plan A of plan B, dat is niet het probleem. Het grootste probleem in het dossier is dat de aandacht al te lang en te veel afgeleid wordt van waar het echt over gaat, namelijk de betaalbaarheid van onze energieprijzen. Iedereen weet ondertussen dat hernieuwbare energie de energievorm van de toekomst is: betaalbaar, betrouwbaar en schoon.

Ik begrijp dat het akkoord van vannacht nodig was om stappen vooruit te zetten. Het is een heel complex dossier geworden, onder meer door de sabotage van sommigen en door het feit dat de vorige regering daarin geen beslissingen genomen heeft. De partijen die in de vorige regering de kernuitstap herbevestigd hebben, zeggen nu van alles over de twee kerncentrales alsof die alle problemen zullen oplossen. Dat begrijp ik niet.

Kom mij niet vertellen dat die twee kerncentrales ons zullen behoeden voor hoge prijzen. Dat doen de centrales vandaag ook niet. Kijk eens naar wat er in Frankrijk gebeurt. Dat land zet in op kernenergie en heeft vandaag de hoogste prijzen in Europa. De mensen hebben geen nood aan grote uitspraken over plan A of plan B. De mensen hebben nood aan een plan dat de betaalbaarheid van de energiefactuur garandeert. Daar moet het voor Vooruit in de komende maanden absoluut over gaan.

We doen vandaag al goede dingen. We beschermen in ons land 1 miljoen gezinnen via het sociaal tarief. Dat is een goede zaak, dat zijn goede maatregelen. Alleen zie ik dat steeds meer gezinnen zich vandaag zorgen maken over de hoogte van de energieprijzen, terecht. Daar moeten we iets aan doen, want die impact zullen we straks allemaal voelen. Daar maak ik me al maanden zorgen over.

Wat ik uit de persconferentie van vanmorgen vooral onthoud, is de verklaring van de minister van Energie om nu verder te gaan op die beslissingen. Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, bent u het met me eens dat de echte inzet van het debat de energiefactuur van onze gezinnen is?

01.06 Benoît Piedboeuf (MR): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, madame la ministre de l'Énergie, le gouvernement s'est, à nouveau, réuni, hier, en kern, pour discuter du dossier nucléaire. Dans le plan 1, vu la grande incertitude sur le projet de construction de la centrale au gaz de Vilvorde, une nouvelle procédure sera lancée pour trouver, le cas échéant, d'autres capacités nécessaires à la sécurité d'approvisionnement durant l'hiver 25-26 et les suivants. "Le nucléaire n'est pas clôturé et devra agir comme filet de sécurité". Ce sont les termes repris. La piste de prolongation du nucléaire pour deux gigas sera activée si la relance des enchères échoue à trouver une capacité nécessaire. Dans ce cadre, un rapport de l'AFCN est attendu pour le 17 janvier. Il y a une nouvelle clause de rendez-vous fixée au 18 mars prochain.

Par ailleurs, le Conseil des ministres a décidé que notre pays doit investir dans la recherche sur l'énergie nucléaire du futur. Vingt-cinq millions d'euros par an sont prévus pour la recherche et c'est une bonne nouvelle.

Monsieur le premier ministre, madame la ministre de l'Énergie, quelles sont les capacités de production que vous allez mettre en place pour garantir la sécurité d'approvisionnement pour les années 25-26 et

suivantes? Comment garantir un prix abordable pour les entreprises et les ménages? Quelles modifications législatives prévoyez-vous pour lancer une nouvelle enchère? Quelles sont les garanties pour le maintien des ressources humaines de l'expertise belge en matière nucléaire et pour le soutien au nouveau nucléaire?

01.07 Leen Dierick (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, de mensen en de bedrijven zijn bezorgd. Hun twee grootste bezorgdheden zijn voor CD&V ook de belangrijkste uitdagingen in het energiedebat.

Ten eerste, de lamp moet blijven branden, zowel nu als in 2025 en ook daarna. Daarover mag geen enkele twijfel bestaan. Afschakelplannen of een black-out zouden een schande zijn voor een land als België.

Ten tweede, de energiefactuur moet betaalbaar zijn voor iedereen. Wij worden vandaag helaas geconfronteerd met heel hoge prijzen. Hoewel alle kerncentrales in ons land draaien, swingt onze energiefactuur de pan uit.

De bevoorradingszekerheid en de betaalbaarheid garanderen is cruciaal voor CD&V. Er zijn echter nog grote uitdagingen in het energiedebat. Ons land behoort tot de top op het vlak van nucleaire expertise. Daar mogen en moeten wij met zijn allen fier op zijn. Die kennis moeten wij behouden en zelfs stimuleren, ook na de kernuitstap.

Collega's, de kerntechnologie staat niet stil. Wij mogen geen oogkleppen hebben en moeten openstaan voor nieuwe evoluties. Kleine kernreactoren die minder afval produceren, kunnen een oplossing zijn en mogen wij niet uitsluiten. Wij moeten ons daarop voorbereiden samen met het SCK, zodat België geen kansen mist. Collega's, laat ons duidelijk zijn. Kerntechnologie heeft nog steeds een belangrijke toekomst, ook in ons land, als het van CD&V afhangt.

Collega's, wij staan dus voor heel veel uitdagingen. Echter, de manier waarop sommigen de voorbije maanden, weken en zelfs uren met het energiedossier zijn omgegaan, is op zijn minst zorgwekkend. Het is hier geen spelletje om ter strafst zijn. Voor ons is het energiedebat geen spel. Wij staan met zijn allen voor gigantische uitdagingen. De klok tikt verder richting 2025. (...)

01.08 Malik Ben Achour (PS): Madame la présidente, monsieur le premier ministre, madame la ministre, sortir du nucléaire est un choix de société et c'est un choix qui a été fait il y a vingt ans au nom de notre sécurité et de celle des générations futures.

Sortir du nucléaire, oui, mais pas à n'importe quel prix ni n'importe comment. Nous, socialistes, avons toujours été très clairs: pour avancer, il faut des garanties en matière de sécurité d'approvisionnement, de prix de l'électricité et d'emploi.

Nous prenons acte de l'accord intervenu au sein de votre gouvernement et des nouvelles échéances fixées. Il est pour nous essentiel d'obtenir ces garanties. Il vous revient de démontrer que le choix posé par le gouvernement n'est pas dogmatique, mais repose sur des faits.

Sachez que les querelles politiciennes, les petites victoires ou les grandes défaites sur Twitter n'intéressent pas les gens, ils s'en foutent! Les gens, ce qu'ils veulent, c'est d'avoir de l'électricité chez eux à un prix raisonnable. C'est ce qui compte par-dessus tout. C'est au niveau de ces faits qui rassurent que vous devez avancer.

S'agissant des travailleurs, ce qu'ils veulent, c'est de savoir ce qu'ils vont devenir. À ce sujet, il vous faudra être à la hauteur en ce qui concerne tant les emplois directs pour lesquels il existe des solutions que les emplois indirects pour lesquels nous devons amener des solutions claires. À cet égard, il n'est pas non plus pensable que les conséquences d'un choix fait au niveau fédéral repose exclusivement sur les épaules des Régions. Il faudra donc du dialogue et du soutien.

Concernant la sécurité d'approvisionnement, les prix, l'emploi, monsieur le premier ministre, madame la ministre, quelles sont les réponses que vous adressez à nos concitoyens?

01.09 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de eerste minister, u hebt vannacht een nepakkoord afgesloten.

U bent gestart met het misschien openhouden van twee kerncentrales en u bent geëindigd met het misschien openhouden van twee kerncentrales.

Het enige wat u doet, is alles drie maanden uitstellen. Maar laten wij eerlijk zijn, over drie maanden is dat nog altijd even roekeloos op het vlak van bevoorradingszekerheid als vandaag en als vorig jaar. Ondertussen bakkeleien uw regeringspartners over wat er precies beslist is. Een aantal heeft zelfs zonet aan u gevraagd wat er beslist is. Gaan die kerncentrales nu dicht, vraagt Groen. Blijven zij misschien open, vraagt de MR. Of is er nog iets anders beslist? Wie kiest hier nog voor het verdedigen van onze gezinnen en onze bedrijven die aan het eind van de rit het gelag zullen betalen?

Mijnheer de eerste minister, op het moment dat de gas- en CO₂-prijzen torenhoog zijn, zegt u: wij willen meer gas; wij willen meer CO₂. Maar wie betaalt dat? Met Open Vld op kop zegt u tegen onze gezinnen en bedrijven: u betaalt dat; wij kiezen voor de duurste oplossing, en u zult daarvoor opdraaien.

Mijnheer de eerste minister, hoe kunt u dit uitstelgedrag verdedigen waarvan u tegen ons hebt gezegd dat het absoluut laakbaar was? Waarom vertoont u het zelf?

Wie heeft er in dit verhaal gelijk? Zijn het de groenen, met de kernuitstap? Zijn het de blauwen, met de kernoverstap? Zijn dat alle anderen, met het standpunt "eventueel openhouden en misschien een kerninstap"?

Gaat u voor 100 % hernieuwbare energie, wat Groen zegt? Of gaat u met die kleine modulaire centrales die u wil bouwen effectief stroom produceren?

Mijnheer de eerste minister, wat is het nu echt?

01.10 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): Mijnheer de eerste minister, mevrouw Van der Straeten, er is een hele nacht onderhandeld om uiteindelijk niets te beslissen. Om 8.12 uur zegt u dat er een akkoord is, mevrouw Van der Straeten, en dat de stilstand eindigt. Negen minuten later meldt de heer Bouchez van de MR dat er helemaal geen akkoord is en dat er helemaal niets beslist is.

Wat hebt u eigenlijk beslist? Op de persconferentie claimt u dat er een akkoord is, namelijk dat u alle kerncentrales zult sluiten, tenzij u ze niet allemaal kunt sluiten. Dat is het akkoord. Met wiens voeten bent u nu eigenlijk aan het spelen? U rammelt met de voeten van alle Belgen, die nog steeds niet weten wat de energietoekomst van ons land is, maar ook met de voeten van de 7.000 werknemers van de kerncentrales en hun onderaannemers. Wat een circus is dat!

Wie vooral met onze voeten speelt, is ENGIE Electrabel. Dat bedrijf beslist namelijk wat kan en wat niet kan. Dat is toch eigenlijk wel straf. Twee weken geleden bent u, mijnheer De Croo, nog aan Electrabel gaan vragen wat het nu precies wil. Welnu, men wil daar 900 miljoen euro aan subsidies – pingping, *in the pocket* – voor nieuwe gascentrales. Dan zegt Electrabel dat het de kerncentrales niet kan openhouden.

Maar nu blijkt dat de centrale in Vilvoorde problematisch is, vreest Electrabel dat het de subsidies wel eens zou kunnen mislopen. Pingping *in the pocket*, de kerncentrales kunnen dan misschien toch openblijven. Dat is echt straf, maar er zijn wel voorwaarden. Zo moet er onder andere een economisch kader geschapen worden. Wat betekent dat? Pingping, geld *in the pocket*. Dat wil immers zeggen dat we opnieuw met geld over de brug zullen moeten komen. Dit is het probleem met het energiebeleid in ons land: het zijn steeds de multinationals die beslissen. Zij hebben meer macht dan onze vier ministers van Energie samen.

Mijn vraag luidt dan ook: wanneer zult u nu eindelijk (...)

01.11 Eerste minister **Alexander De Croo:** Mevrouw de voorzitter, collega's, bij het nemen van dit soort beslissingen baseer ik mij op feiten en op wat experts zeggen. Het gaat daarbij om experts die onafhankelijk kunnen oordelen, zoals Chris Peeters, de CEO van Elia, het bedrijf dat het netwerk beheert en ervoor moet zorgen dat de bevoorradingszekerheid gegarandeerd is.

Hij was vanmorgen aanwezig tijdens de persconferentie. Ik citeer hem: "Met deze beslissing en met het

traject dat nu is uitgezet, met op elk controlepunt ook een fallbackoptie kunnen wij" – Elia dus – "stellen dat opnieuw aan de voorwaarden van bevoorradingszekerheid voldaan is." Daar gaat het uiteindelijk over. Een onafhankelijke expert, die verantwoordelijk is voor de bevoorradingszekerheid, kijkt naar de beslissing die wij vannacht hebben genomen en zegt dat de bevoorradingszekerheid daarmee verzekerd is.

U kunt uw mening daarover geven, maar als zo iemand dat zegt, dan hoop ik dat die woorden in het Parlement toch wat weerklink vinden en dat u kunt voorbijgaan aan het dogmatisme waarvan sommigen getuigen.

De regering was zeer duidelijk in het regeerakkoord: de kernuitstap wordt gerealiseerd, tenzij zou blijken dat er problemen opduiken. Laten wij wel wezen, er was een veiling die eerst was voorbereid met de Europese Commissie, georganiseerd door minister Van der Straeten. Die veiling was een succes, opnieuw in de woorden van Elia. Vervolgens bleek dat één van de projecten die gerealiseerd zou moeten worden, geen vergunning heeft. Dat is inderdaad een stuk onzekerheid dat erbij komt.

Donc, quelle est la décision qui a été prise? Nous nous sommes dit: "Si nous sommes confrontés à ce problème, nous allons voir comment le résoudre." Nous nous donnons le temps jusqu'au 15 mars pour vérifier quels sont les projets dont le permis est exécutable. S'il se trouve que Vilvorde n'en dispose pas, nous regarderons quelle autre proposition soumise aux enchères pourra être développée. En effet, plusieurs projets disposant d'un permis n'ont pas été sélectionnés, tout en étant réalisables.

In een traject dat gaat over bevoorradingszekerheid en ondanks het feit dat de heer Peeters zegt dat de bevoorradingszekerheid in zijn ogen gegarandeerd is, heeft deze regering beslist om toch nog een bijkomende veiligheid in te bouwen. Als het over de bevoorradingszekerheid gaat, kan men immers nooit te veel veiligheid inbouwen. We nemen dus een bijkomende stap. Mocht blijken dat er op 15 maart toch nog een tekort is, daarover wil ik heel duidelijk zijn, dan zullen we alle opties bekijken om dat te remediëren. Een van de zaken die men kan bekijken, is inderdaad het plan B, maar we zullen kijken naar alle opties die beschikbaar zijn.

Als op 15 maart blijkt dat de veiling succesvol is en de bevoorradingszekerheid wel degelijk wordt gerealiseerd, zoals de heer Peeters zegt, dan slaan wij de pagina om en is het plan B definitief begraven. Laat dat zeer, zeer duidelijk zijn. Tot daar over het proces.

Te vaak werd het energiedossier gebaseerd op discussies over wat men volgend jaar of binnen twee of drie jaar zou doen. Ik stel vast dat men in andere landen langetermijnbeslissingen neemt. Wel, voor de eerste keer doen wij dat ook. Wij nemen beslissingen die gaan over de transitie, maar we nemen ook beslissingen voor de periode 2040-2050, want dan moet men produceren op een volledig koolstofneutrale manier. Wat stel ik vast? Ons land bekijkt de verschillende mogelijkheden. Met alle expertise die wij in ons land hebben, willen wij mee deel uitmaken van onderzoek inzake de kerncentrales van de toekomst die vandaag nog experimenteel zijn. Wij stellen daarvoor 100 miljoen euro ter beschikking en wij zorgen er ook voor dat (...)

De vraag was of de bevoorradingszekerheid gegarandeerd is. De heer Peeters stelt dat hiermee de bevoorradingszekerheid gegarandeerd is. Er is vooral voor de eerste keer een toekomstperspectief waarmee men kijkt naar innovatie, waarmee men kijkt naar de expertise die wij hebben en die er wettelijk voor zorgt dat we deel uitmaken van de kernenergie van de toekomst. Daarmee slaan we de pagina van het verleden om. We sluiten de oude centrales, die allerlei problemen hebben, en we staan open voor de toekomst, die ons heel wat kan bieden.

01.12 Minister **Tinne Van der Straeten**: Ik zal eerst de beslissingen met u overlopen die we vannacht hebben genomen. We zullen de komende tijd ongetwijfeld nog veel met elkaar spreken over die beslissingen. Elk van die beslissingen is immers uitgewerkt in een wetsontwerp. Dat is namelijk wat deze regering doet: beslissingen nemen, daden stellen en vooruitgaan.

De eerste beslissing is de bevoorradingszekerheid garanderen. Dat doen we door het CRM uit te voeren, te versterken en verder te sluiten. We zorgen ervoor dat de vervangcapaciteit die wij nodig hebben, die wij altijd nodig hebben, in alle omstandigheden, er effectief komt. Daarom hebben we een wetsontwerp opgemaakt dat vandaag nog in de ministerraad wordt aangenomen en naar de Raad van State wordt gestuurd, zodat we het in januari al in de commissie kunnen behandelen. Zo kan een

capaciteit die geen vergunning heeft, vervangen worden door een capaciteit die wel een vergunning heeft. Met bevoorradingszekerheid neemt men immers geen risico's. Zoals we dat voor het afgelopen jaar hebben gedaan, hebben we dat deze keer opnieuw gedaan en hebben we opnieuw een evaluatiemoment ingeschreven, op 15 maart. Ook al is de kans vrij onwaarschijnlijk dat we daar een beroep op moeten doen, nemen we die paar procent twijfel ook ernstig. We laten die niet zomaar over aan het ongewisse. Ook dat nemen wij in handen, want dat is wat deze regering doet.

Met onze tweede beslissing beheren we niet alleen de toekomst, maar ook het verleden. Het tweede ontwerp dat vandaag door de ministerraad wordt goedgekeurd, wordt in de Kamer eigenlijk al lang verwacht, niet het minst door de fractie van de heer Warmoes, want het gaat over de miljardenfactuur van het beheer van de ontmanteling, het beheer van het afval en de splijtstoffen. Wij zorgen ervoor dat de exploitant, ENGIE Electrabel, als vervuiler de factuur betaalt. Het gaat in ons land om de wellicht meest delicate werf, waarvan de nominale kosten oplopen tot 41 miljard euro. Ook dat zit verankerd in een wetsontwerp dat in het Parlement wordt ingediend, zodat de belastingbetaler er niet voor opdraait.

Onze derde beslissing houdt in dat we werken aan een klimaatneutraal energiesysteem tegen 2050, met noodzakelijkheden als meer elektrificatie, meer opslag en meer stuurbare capaciteit. Daarmee beginnen we niet pas in 2045, in tegenstelling tot de afgelopen twintig jaren waarin slechts beslist werd voor morgen. Nee, wij kijken vandaag vooruit tot 2030, 2040, 2050. Alle technologieën die duurzaam en CO₂-neutraal zijn, hebben daarin hun plaats. Die beslissing is geen vodge papier, want er zal een technologie-assessment uitgevoerd worden door de knapste koppen in ons land, onze onderzoekers van het SCK CEN, om een roadmap te kunnen uitwerken voor de SMR's, aan de hand van duidelijke criteria, zoals passieve veiligheid, non-proliferatie, duurzaamheid en afval. Wij creëren een kader voor onze onderzoekers en bedrijven. Dat komt ook onze burgers ten goede, want, zoals de heer Ben Achour zei, het gaat vandaag over de factuur van de mensen, over zekerheid voor de mensen dat de lamp blijft branden.

Toen ik minister ben geworden, heb ik vaak gezegd dat energie veel te vaak een verhaal is van kommer en kwel, terwijl het een domein is van kansen, opportuniteiten en uitdagingen, zoals mevrouw Dierick heeft gezegd. Energie is bij uitstek de katalysator voor welvaart, die ervoor zorgt dat wij met ons land een blik op de toekomst hebben, een duurzaam België 2030, 2040, 2050.

01.13 Reccino Van Lommel (VB): Hoe durft u! Hoe durft u vandaag te komen zeggen dat u de studie over levensduurverlenging nog moet laten uitvoeren door het FANC! Hoe durft u de bevolking met een kluitje in het riet te sturen door dit nepakkoord af te sluiten! U moet met de billen bloot toegeven dat de beslissing opnieuw is uitgesteld en over Nieuwjaar wordt getild, om met zijn allen gezellig kalkoen te gaan eten en intussen de bevolking in de kou te laten staan. Er is geen draagvlak voor een kernuitstap: slechts 13 % van de Vlamingen wil dat. Toch negeert u dit signaal. Men verwacht van u verantwoordelijkheid, niet dat u een spel speelt met de bevoorradingszekerheid en de betaalbaarheid van onze energie. De besluiteloosheid en het gekibbel binnen Vivaldi dienen de Vlaming niet. Om het in de stijl van uw voorzitter Lachaert te zeggen: een regering die dood is, kan je niet blijven reanimeren.

01.14 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le premier ministre, si j'ai bien compris, vous nous dites que le nucléaire est très largement enterré – on vient d'ajouter quelques pelletées supplémentaires! J'ai vu le MR vous applaudir sur cette conviction très forte. Mais je ne sais plus quel MR il faut croire: celui de Georges-Louis Bouchez, celui de Twitter ou celui qui vous applaudit ici au Parlement. Je constate en tout cas que les messages sont extrêmement contradictoires.

Ensuite, vous nous dites que Chris Peeters vous a confirmé la sécurité d'approvisionnement. J'aime beaucoup Chris Peeters, mais voilà à présent une nouvelle pythie qui dit au gouvernement, à la nation entière, qu'il y a une sécurité d'approvisionnement.

Monsieur le premier ministre, j'aimerais bien avoir connaissance du rapport qui a été transmis à votre ministre de l'Énergie, il y a quelques semaines, pour savoir sur quoi on se base pour affirmer qu'il y a une sécurité d'approvisionnement. Quels sont les scénarios de consommation, de production, d'importation? Sur tout cela, nous n'avons absolument pas (...)

01.15 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, politiek is verantwoordelijkheid nemen en het is goed dat wij een regering hebben die vastberaden is, maar tegelijkertijd zorgvuldig in het energiedossier. (*Tumult*)

Wat mij vandaag opvalt, is dat de oppositie bijzonder nerveus is, onderbreekt, roept. Zij had natuurlijk liever geen akkoord gezien vannacht. Tot spijt van wie het benijdt, is er een akkoord en na twintig jaar besluiteloosheid toont deze regering daadkracht. (*Tumult*)

Collega's van de N-VA, u hebt in de vorige regering geen enkele beslissing kunnen nemen. Als u de levensduur van de kerncentrales wilde verlengen, had u dat moeten doen. U hebt dat niet gedaan. De klok tikte, wij nemen de beslissingen, u hebt dat niet gedaan. (*Applaus*)

01.16 Christian Leysen (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de premier, mevrouw de minister, beste collega's, op korte termijn moeten we de energiebevoorrading van ons land veiligstellen en ervoor zorgen dat onze gezinnen en bedrijven hun energiefactuur kunnen betalen, zonder dat de overheid met een kater blijft zitten.

Op lange termijn moeten we de omschakeling maken naar een koolstofneutrale samenleving. Dat is een moeilijk maar onafwendbaar pad. Het biedt echter ook veel kansen. Ik ben blij dat de collega van Groen maar ook de minister en de eerste minister het belang van innovatie inzien. Indertijd voorspelde de Club van Rome dat er nu geen fossiele brandstoffen meer zouden zijn.

Mijnheer de premier, zoals u gezegd hebt, we kunnen die kansen enkel grijpen door dogma's te laten vallen en ons wendbaar op te stellen. Als kernenergie nu nog een groen label krijgt, dan zijn we er helemaal.

01.17 Kris Verduyckt (Vooruit): Mijnheer de eerste minister, mevrouw de minister, dank u wel voor uw antwoorden. Ik hoop dat we door het akkoord en de timing de discussie over de kerncentrales achter ons kunnen laten. Het gaat trouwens om veel meer dan energieproductie; we moeten het morgen in het Parlement vooral hebben over energie-efficiëntie en isolatie.

Vandaag zie ik dat N-VA zich er vrolijk over maakt dat we het dossier moeilijk rondkrijgen. Maar die partij heeft nooit een beslissing in het dossier kunnen bewerkstelligen; ze heeft het zelf mee gesaboteerd. Vandaag is het dan lachen, gieren, brullen. Denkt u nu echt dat de mensen thuis mee aan het lachen zijn?

Collega Warmoes zegt hier dat alle Belgen vandaag de vraag stellen wat het wordt, maar dat klopt niet. Ze vragen zich wel af hoe alle regeringen in ons land hen tegen de hoge energieprijzen zullen beschermen. Daar gaat het vandaag over. En over de politieke spelletjes hier denken zij er het hunne van.

01.18 Benoît Piedboeuf (MR): Madame la ministre, monsieur le premier ministre, on peut être d'accord sur une chose: on ne joue pas avec l'approvisionnement et on ne joue pas avec les prix. J'entends que l'accord ouvre la porte au nucléaire comme solution de rechange. Nous sommes contents de cela et contents de voir qu'on va investir dans la recherche sur le nouveau nucléaire. C'est fondamental et je salue cet accord.

Je voudrais citer à tous les politiques un proverbe français: "Il n'y a que les imbéciles qui ne changent pas d'avis." Philippe Geluck ajoutait à cela: "C'est mon avis. Et je ne vois pas pourquoi j'en changerais."

01.19 Leen Dierick (CD&V): Mijnheer de premier, mevrouw de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord.

We mogen inderdaad geen risico's nemen met onze bevoorradingszekerheid. Het is daarom goed dat alle denksporen, zowel plan A als plan B, voort worden onderzocht. We vragen wel dat er snel duidelijkheid komt en dat er definitief uitsluitel is, want er staan nog heel wat uitdagingen op de agenda.

De lamp moet niet alleen blijven branden, de factuur moet ook voor iedereen betaalbaar zijn. De federale regering heeft al goede maatregelen genomen, zoals de uitbreiding van het sociaal tarief en de energienorm. De middenklasse krijgt het echter ook moeilijk om de energiefactuur te betalen en dat staat los van de kernuitstap. Ook dat moeten we aanpakken en samen naar maatregelen zoeken. Tegelijkertijd moeten we openstaan voor de technologische evolutie. Koolstofneutrale energieproductie, onder andere via SMR's, moet ook in België mogelijk zijn. Ook CD&V is daarvan

voorzitter.

Het akkoord voldoet aan onze voorwaarden. Wij steunen het en doen meteen een oproep: stop de discussie en start met de uitvoering van het plan.

01.20 Malik Ben Achour (PS): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, je vous remercie pour vos réponses. Il faut reconnaître que certains dépensent beaucoup d'énergie pour discréditer le travail du gouvernement, ceux-là même qui étaient pourtant aux commandes dans le précédent gouvernement et qui auraient pu faire tout à fait autre chose. Ils ne l'ont pas fait!

Ce dossier est très important et nécessite une approche sérieuse et efficace. Il faut que les membres du gouvernement travaillent ensemble à des solutions efficaces et favorables à tous les Belges. En tant que chef de ce gouvernement, il vous revient, monsieur le premier ministre, de tenir vos responsabilités et de protéger nos concitoyens: prix, sécurité d'approvisionnement, emploi. Il faut une approche rationnelle sur le chemin qui mène à ces objectifs.

Sur un sujet aussi important, qui engage à ce point l'avenir de notre pays, on ne joue pas! On ne joue pas dans la presse, on ne joue pas sur *Twitter*, on agit!

01.21 Bert Wollants (N-VA): Dank u wel voor uw antwoorden, maar ik hoor hier toch een inconsequentie.

Ik hoor hier mensen pleiten voor betaalbare energie. Deze regering kiest echter voor de duurste oplossing, die honderden miljoenen meer op de factuur zet.

Ik hoor hier pleiten voor bevoorradingszekerheid. U weet vandaag echter niet welke capaciteit die zal leveren, en u weet ook niet wanneer daarover zal worden beslist.

Hier zijn mensen die pleiten voor schone energie. U kiest echter met zijn allen voor de vuilste energie die vandaag in het systeem zit, met meer uitstoot en meer CO₂ in de lucht.

Waar is uw consequentie? Het enige wat u bindt in deze regering is dat u samen hebt afgesproken er over drie maanden nog eens over na te denken. Dat is de enige beslissing die is genomen. En het is een schande voor onze burgers.

01.22 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): Madame la ministre, vous avez dit qu'on faisait des blagues ici mais ce n'est pas du tout une blague. C'est sérieux. Comme je l'ai dit, la politique énergétique de ce pays est dominée par ENGIE Electrabel et il est temps de la prendre en mains publiques. Vous n'avez pas réagi à mes propos. Que ce soit un plan A ou un plan B, c'est toujours ENGIE Electrabel qui y gagne et ce sont toujours les contribuables qui paient. Cela doit s'arrêter!

Par ailleurs, cent millions d'argent public pour faire de la recherche sur les nouveaux réacteurs nucléaires! Je vous parie qu'ENGIE Electrabel va faire son beurre avec cet argent!

En ce qui concerne les déchets nucléaires, il est évident qu'ENGIE Electrabel doit payer pour ses déchets. Mais vous le proclamez comme une grande victoire. Votre parti a battu campagne sur le principe du pollueur-payeur. On bassine les oreilles des gens avec cela tout le temps. Donc oui, ENGIE Electrabel doit payer pour ses déchets, c'est évident!

Mijnheer Verduyck, u hebt gelijk, alle Belgen liggen wakker van hun energiefactuur. Het probleem is dat de regering er niet veel aan doet. Verlaag misschien de btw naar 6 %, dan is het oké.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Motion d'ordre Ordemotie

01.23 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de voorzitter, in alle verwarring die de regering creëert over het dossier was er toch een interessante mededeling, namelijk dat er wetsontwerpen zullen worden

ingediend die naar de Raad van State zullen worden gestuurd. Er zijn dus documenten en gezien het belang van het debat is het van het allergrootste belang dat ook de Kamerleden die kunnen inzien, en wel meteen.

Ik wil even verwijzen naar de pandemiewet, toen de regering meende ons te kunnen verblijden met de teksten van de voorontwerpen. Dat zou het parlementaire debat verlevendigen, verruimen en verbeteren. Hier gaat het om een aangelegenheid die zo belangrijk is dat het beleid van transparantie, waaraan altijd veel lippendienst wordt bewezen, een verlengstuk verdient.

Wij vragen dan ook bij ordemotie dat de documenten ter beschikking van de Kamer zouden worden gesteld.

De **voorzitter**: Een ordemotie werd ingediend door de heer Peter De Roover en luidt als volgt:
"Tijdens de plenaire vergadering van 23 december 2021 deelde de minister van Energie mee dat deze regering met betrekking tot de kernuitstap teksten klaar heeft om dit te realiseren.

De Kamer vraagt de regering de teksten waarvan sprake onmiddellijk over te maken aan de Kamer."

Une motion d'ordre a été déposée par M. Peter De Roover et est libellée comme suit:

"Au cours de la séance plénière du 23 décembre 2021, la ministre de l'Energie a fait savoir que le gouvernement dispose aujourd'hui de textes ayant trait à la sortie du nucléaire qui en démontrent la faisabilité.

La Chambre demande au gouvernement de transmettre immédiatement les textes concernés à la Chambre."

Wij gaan door met de mondelinge vragen.

02 Questions jointes de

- Catherine Fonck à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les décisions du Comité de concertation du 22 décembre" (55002152P)
- Sophie Rohonyi à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les mesures prises par le Comité de concertation" (55002154P)
- Florence Reuter à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les mesures prises par le Comité de concertation" (55002159P)
- Jean-Marie Dedecker à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les nouvelles mesures de lutte contre le coronavirus" (55002160P)
- Jan Briers à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Le Comité de concertation" (55002161P)
- Robby De Caluwé à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les décisions du Comité de concertation" (55002166P)
- Marie-Colline Leroy à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les décisions du Comité de concertation" (55002168P)
- Leslie Leoni à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les mesures prises par le Comité de concertation" (55002169P)
- Kathleen Depoorter à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les mesures sanitaires pour la période de Noël" (55002173P)
- Raoul Hedebouw à Alexander De Croo (premier ministre) sur "Les mesures prises lors de la réunion du Codeco du 22 décembre" (55002174P)

02 Samengevoegde vragen van

- Catherine Fonck aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De beslissingen van het Overlegcomité van 22 december" (55002152P)
- Sophie Rohonyi aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De maatregelen van het Overlegcomité" (55002154P)
- Florence Reuter aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De maatregelen van het Overlegcomité" (55002159P)
- Jean-Marie Dedecker aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De nieuwe coronamaatregelen" (55002160P)
- Jan Briers aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Het Overlegcomité" (55002161P)
- Robby De Caluwé aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De beslissingen van het Overlegcomité" (55002166P)
- Marie-Colline Leroy aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De beslissingen van het Overlegcomité" (55002168P)
- Leslie Leoni aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De maatregelen van het Overlegcomité" (55002169P)
- Kathleen Depoorter aan Alexander De Croo (eerste minister) over "De coronamaatregelen voor de kerstperiode" (55002173P)
- Raoul Hedebouw aan Alexander De Croo (eerste minister) over "Overlegcomité 22 december en maatregelen" (55002174P)

02.01 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, c'est l'incompréhension totale chez nos concitoyens après la décision de fermer la culture, prise hier par le Codeco. La colère et la déception grondent chez tous les acteurs du secteur culturel.

Oui, l'Omicron est hyper contagieux; des incertitudes continuent de planer quant à sa dangerosité et la situation reste difficile dans les hôpitaux. Je me suis toujours montrée extrêmement prudente devant la situation sanitaire, mais aussi extrêmement exigeante quant à l'efficacité des mesures à déployer.

Pourquoi fermer les théâtres, les cinémas, les salles de spectacle, alors que les gens y sont masqués, espacés et en nombre réduit, munis d'un pass sanitaire et que les lieux y sont ventilés? Vous avez prétendu que ce sont les experts scientifiques du GEMS qui vous l'avaient demandé. Il n'en est rien! Alors, pourquoi, monsieur le premier ministre? Sur quelle base scientifique le Codeco s'est-il appuyé pour décider de cette fermeture? Combien de contacts à risque seront-ils évités quotidiennement par la fermeture des cinémas, des théâtres et des salles de spectacle? En quoi cela freinera-t-il la progression de l'Omicron? J'ai beau chercher, je ne trouve aucun argument scientifique solide. La seule explication qui subsiste est donc l'arbitraire et le marchandage des partis qui composent les différents gouvernements. C'est du marchandage et du *vogelpik*! Ces choix ont été formés non seulement sur le dos de la culture, mais également au détriment du bien-être des citoyens.

Ce matin, Marius Gilbert a indiqué que la rupture de confiance était totale en raison de décisions arbitraires qui malmènent la population. Voilà un message fort, qui est aussi un appel à un sursaut. Nous vous demandons, monsieur le premier ministre, de revoir cette décision du Codeco.

02.02 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, personne ne nie la nécessité d'agir contre le variant Omicron. Pour vous aider dans cette tâche difficile, les experts du GEMS vous avaient remis un rapport très clair qui misait sur des mesures graduelles. Ce rapport, vous le leur avez jeté à la figure en décidant de la fermeture des salles de cinéma et de spectacle, prétextant, lors de votre conférence de presse, que cette mesure était "basée sur un avis des experts".

Monsieur le premier ministre, au mieux, il y a plusieurs GEMS, au pire, vous avez menti! Parce que le GEMS ne proposait pas cette mesure, en tout cas pour aujourd'hui, mais elle la proposait pour plus tard, éventuellement, si la situation sanitaire venait à s'aggraver, et ce, en combinaison avec d'autres mesures. Vous avez ainsi totalement rompu la confiance avec ces experts. Vous avez aussi rompu la confiance avec l'ensemble du secteur de la culture mais aussi de tous les autres secteurs qui respectent depuis des mois des protocoles sanitaires très stricts; vous avez enfin rompu la confiance avec la population.

Vous vous êtes même félicité de nous offrir cette année un Noël moins pire que celui que nous avons connu l'année dernière. Pardonnez-moi, monsieur le premier ministre, mais c'est juste indécent. Parce que cette année, nous avons des outils comme la vaccination, la ventilation ou encore le CST. Des outils que vous vous deviez de mobiliser correctement. Au lieu de cela, vous avez puni les bons élèves et vous avez sacrifié ces secteurs. Vous persistez, ce faisant, dans cet effet yo-yo qui est stigmatisant et, qui plus est, inefficace. Je ne vous adresserai donc aujourd'hui qu'une seule demande, monsieur le premier ministre: revoyez dès aujourd'hui votre décision et rouvrez immédiatement la culture. Je vous remercie.

02.03 Florence Reuter (MR): Monsieur le premier ministre, il y a quelques semaines, j'étais la première à vous féliciter pour des mesures que nous avons jugées équilibrées, puisque aucun secteur n'était fermé. Des mesures plus strictes sur les gestes barrière, le port du masque et la vaccination permettaient de rester en sécurité tout en continuant à vivre.

Aujourd'hui, vous fermez les salles de théâtre, les salles de spectacle, les cinémas. C'est l'incompréhension pour tout le monde. D'abord pour nous, alors que nous sommes là pour vous soutenir, ensuite pour les citoyens, qui n'y comprennent absolument plus rien! En quoi les cinémas, les salles de spectacle, les théâtres sont-ils plus dangereux que d'autres secteurs? Il y a le pass, il y a le masque, les gens sont assis! Avez-vous été au cinéma ces derniers jours? Ils sont à moitié vides! Le secteur est en péril! D'un côté, on se bat pour offrir un statut aux artistes et de l'autre, on leur coupe les vivres! Les citoyens n'y comprennent plus rien!

Monsieur le premier ministre, à quand un baromètre des décisions, basé sur des études, objectif et lié aux chiffres des contaminations? Je sais qu'il y a la crainte du variant Omicron et d'une flambée des contaminations. Aujourd'hui, les chiffres sont plutôt rassurants.

Comment permettre aux citoyens de continuer à adhérer à des mesures qu'ils ne comprennent plus du tout? Pourquoi les cinémas et les théâtres, alors que ce n'était vraisemblablement pas une recommandation du GEMS?

02.04 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de voorzitter, heren ministers, ik dacht dat 28 december het feest van de onnozele kinderen was, maar blijktbaar is het vandaag. Wij hebben al een kernuitstap meegemaakt en het jobbeleid inzake corona is blijktbaar ook nattevingerwerk geworden.

Wij sluiten en wurgen niet alleen de cultuursector, maar wij gaan ook de sportevenementen sluiten. Als wij binnen zitten, moeten wij onze kop onder de dampkap steken om verse lucht binnen te halen, en als wij naar buitengaan, worden wij nu ook belemmerd in onze bewegingsvrijheid. Er zijn verschillende studies, onder andere van de universiteit van Canterbury, van het Robert Koch Institute, van de American Association for Aerosol Research, die zeggen dat maar een tot vijf besmettingen op duizend gebeuren in openlucht en toch gaan wij weer in overdrive.

Waarom verbiedt u publiek bij sportwedstrijden? Waarom wordt er publiek toegelaten op de kerstmarkten, waar wij een jenevertje drinken – ik raad u aan om u eens onder het volk te begeven om dat te doen –, en wat is het verschil tussen een glühwein aan een kerststalletje of bij een cyclocross? Het loopt vol met volk, mijnheer de eerste minister, op de Louizalaan, de Nieuwstraat, de Meir, met tienduizenden mensen, maar naar een veldrit gaan – ik spreek een beetje uit eigen naam momenteel, want het ligt mij nogal op de maag – waar men de covidpas kan vragen, waar men een mondmasker kan dragen, waar men social distancing kan eisen en waar men het aantal toeschouwers kan beperken, blijft verboden. Het wordt heel persoonlijk: het Belgisch kampioenschap veldrijden dit jaar zal plaatsvinden op het strand en in de duinen. Drie kilometer verder lopen er massa's mensen op de zeedijk – dat mag –, maar men mag niet komen kijken naar zijn kind of zus die crost (...)

02.05 Jan Briers (CD&V): Mijnheer de premier, glühwein heeft het gewonnen van de cultuur. U was een van de vele blijge gezichten op het concert van de Wiener Philharmoniker in Gent begin september. U voelde toen zelf de nood aan cultuur, de drang naar creativiteit bij artiesten en publiek. De nieuwe maatregel om alle cultuurhuizen en bioscopen te sluiten, fruikt de creativiteit van onze burgers, onze ouderen, onze jongeren, net in deze kerstperiode.

Toch proberen we allen de beslissing van het Overlegcomité te begrijpen. Daarom stel ik u de vraag die bij honderdduizenden op de lippen ligt. De GEMS-experts hebben in deze fase van de pandemie de sluiting van de cultuur- en evenementensector niet gevraagd. Waarom gaat de politiek daar tegenin? U kent Gent heel goed. Waarom mag men in het café van het kunstencentrum Vooruit nog met meer dan 200 gaan boemelen, maar mag men niet meer naar de theater- en concertzaal in datzelfde huis?

Ik benader het even technisch. Waarom heeft het Overlegcomité er niet voor gekozen, het CERM, het Covid Event Risk Model, in te schakelen? Dat controleert immers het publiek, de ventilatie, de stoelbezetting, de publiekscirculatie en het aantal mensen op een veel veiligere manier dan het model dat nu gebruikt zal worden. Alle studies bevestigen dat evenementen en culturele voorstellingen met het CERM perfect veilig kunnen verlopen.

Ik lees ook dat onze gemeenschapsregeringen vlug met steunmaatregelen zullen komen. De cultuursector is hen daar dankbaar voor, maar als je niet meer op het podium mag, blijven de pijn en het onbegrip. Heeft glühwein het echt gewonnen?

02.06 Robby De Caluwé (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de premier, gisteren kondigde het Overlegcomité met alle regeringen van ons land nieuwe maatregelen aan. Het lijkt voor velen een beetje raar om net nu nieuwe maatregelen te nemen. De cijfers zijn aan het dalen, terwijl er toch een verstrenging wordt aangekondigd. Uiteraard heeft dat alles te maken met de nieuwe variant, die op ons afkomt en waarvan de eerste tekenen niet zo heel gunstig zijn.

Er werd onder andere beslist om de cultuursector tot eind januari te sluiten. 2022 kondigde zich aan als een nieuwe start na een moeilijk anderhalf jaar voor die sector. De eerste maand van 2022 kunnen er geen activiteiten plaatsvinden en daar wordt de sector moedeloos van. Ik vraag u daarom om de angst weg te nemen. De onzekerheid in die sector kan worden weggenomen met duidelijke en tijdige communicatie. De cultuursector leverde immers enorme inspanningen om cultuur op een veilige manier aan te bieden.

Het leidt nergens toe om sectoren tegen elkaar uit te spelen. Net als de horecasector draagt de cultuursector niet alleen bij aan onze economie, maar ook aan het welzijn, want cultuur biedt ontspanning in deze moeilijke tijden. Ik ben dan ook blij dat de Gemeenschappen al hebben aangekondigd dat zij aan de cultuursector de nodige compensaties zullen geven.

Mijnheer de premier, kunt u uitleggen waarom beslist werd om de cultuursector te sluiten? Ik denk dat het belangrijk is om duidelijk uit te leggen waarom een bepaalde beslissing genomen wordt. Op welke manier zal het Overlegcomité de onzekerheid in de sector proberen weg te nemen? Op basis van welke parameters zullen sectoren weer kunnen openen?

02.07 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, que s'est-il passé lors de ce dernier Codeco? Pourquoi ces fermetures? Pourquoi empêcher les familles, les amis de se retrouver dans des espaces sûres et essentiels, créateurs du lien social? Pourquoi les empêcher de se

retrouver au cinéma, au théâtre, à un concert?

Les protocoles fonctionnent, cela a été prouvé et démontré. Pourquoi risquer de fragiliser encore plus toute une partie du secteur culturel quand on sait à quel point il paie déjà très cher cette crise? Pourquoi cette réponse insatisfaisante au cri de détresse du secteur des soins de santé? Ces fermetures, on le sait, ne régleront pas leurs problèmes. Pourquoi risquer la rupture de confiance avec les experts et, du coup, les citoyens? Les scientifiques dénoncent des décisions arbitraires et du marchandage. C'est extrêmement dangereux, monsieur le premier ministre.

À quoi cela sert-il d'avoir un groupe d'experts qui analysent et décryptent la pandémie pour proposer des réponses sanitaires mais que l'on n'écoute pas? La responsabilité est de prendre des décisions en conséquence, des décisions nécessaires mais avec proportionnalité et cohérence. Force est de constater qu'aujourd'hui, de toute évidence, ce n'est pas le cas.

Dès lors, monsieur le premier ministre, il faut rebondir. Le courage pour gérer cette crise est indispensable et vous en avez. Le courage c'est aussi parfois reconnaître qu'on n'a pas fait les bons choix. Il est encore temps de réagir. C'est ce que mon groupe politique vous demande ici et maintenant. Visiblement, nous ne sommes pas les seuls.

Monsieur le premier ministre, revoyez cette décision de fermeture! Allez-vous revoir votre décision de fermeture?

02.08 Leslie Leoni (PS): Monsieur le premier ministre, vous savez que mon groupe soutient et a toujours soutenu les mesures de lutte contre la pandémie, même quand elles étaient difficiles. Avec l'émergence du variant Omicron et toutes les incertitudes qu'il entraîne à nouveau, nous vous soutenons lorsque vous défendez le principe de précaution. De nouvelles mesures devaient être prises, il ne faut pas en douter. Mais aujourd'hui, laissez-moi vous dire mes inquiétudes!

Comme tout le monde, je me pose beaucoup de questions. Lors de précédents Codeco, le secteur culturel s'était déjà vu imposer des mesures supplémentaires en matière de jauge. Hier, trois semaines plus tard, à la veille des fêtes de fin d'année, on ferme. On dit stop à tout un secteur. Plus de concerts, plus de pièces de théâtre, plus de films au cinéma. Mais qu'est-ce qui a changé en trois semaines? Oui, je dois vous dire que beaucoup de citoyens ne comprennent pas et se posent des questions, alors que des protocoles stricts y ont été mis en place et alors que rien ne démontre qu'il s'agit de lieux où le virus Omicron en particulier circule davantage qu'ailleurs.

Monsieur le premier ministre, vous me direz que le Codeco doit parler d'une seule voix mais à ce stade, les citoyens s'interrogent. Comment en êtes-vous arrivé à cette décision? Principe de précaution? Théâtres, cinémas, salles de concerts, de spectacles, tous ont fait des efforts pour la ventilation, les jauges, la distanciation, l'organisation des déplacements dans les salles. Je ne veux pas opposer un secteur à un autre. Je ne veux pas diviser les Belges. Je veux comprendre.

Pourquoi mettre à l'arrêt le secteur culturel alors qu'il a tout mis en place pour garantir la sécurité des citoyens, alors que les experts scientifiques ne plaident eux-mêmes pas en ce sens? D'ailleurs, ils n'ont pas caché leur consternation, vous les avez lus et entendus comme moi. Oui, j'aimerais vraiment que vous puissiez me réexpliquer ce choix. J'aimerais surtout que vous me disiez concrètement comment vous allez soutenir l'ensemble du secteur touché par ces nouvelles mesures. (...)

02.09 Kathleen Depoorter (N-VA): Mijnheer de premier, mijnheer de vicepremier, het is wel een bijzonder vragenuurtje. U besliste een paar maanden geleden dat u via een pandemiewet als regering alles zou kunnen beslissen zonder het Parlement. En nu u als regering beslissingen neemt, hoor ik de parlementsleden van zowat al uw coalitiepartners om uitleg vragen. Waar waren uw vicepremiers? Waren die allemaal samen voor de laatste keer naar het voetbal?

U antwoordde daarnet, premier, dat u luistert naar de experten inzake kernenergie. Welke experten hebt u geconsulteerd? We hebben allemaal hetzelfde rapport gelezen, maar blijkbaar toch anders geïnterpreteerd.

Belangrijk in dat rapport, collega's – en daar heeft nog niemand van de meerderheid over gesproken –

is dat daarin ook gepleit wordt voor een middellangetermijnvisie, een visie voor wat komt. Met andere woorden, hoe zullen we de zorg de nodige veerkracht geven? Daarover heb ik een aantal concrete vragen, die ik al vaker heb gesteld.

Zult u ervoor zorgen dat onze zorgkundigen, onze verpleegkundigen, waar en wanneer en zolang het moet, door zorgbuddy's bijgestaan worden? Zult u in trajecten voorzien, zodat een stage in een ziekenhuis mogelijk is en ook betaald wordt, zoals de Vlaamse regering heeft gedaan?

Ook heel belangrijk in dat rapport, dat toch ter voorbereiding van het Overlegcomité aan u beiden, maar ook aan alle vicepremiers van de andere partijen wordt gegeven, is het hoofdstuk over het testbeleid. Er staat duidelijk in dat dat testbeleid waarschijnlijk niet zal voldoen in de maand januari. Welke stappen hebt u daarvoor ondernomen? Zult u de werkdruk op de zorg spreiden en ervoor zorgen dat er meer PCR-testen kunnen worden afgenomen?

02.10 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Messieurs les ministres de la Vivaldi, vous avez décidé de tuer la culture! En la tuant, vous allez tuer l'espoir! La culture ne se résume pas au fric, c'est aussi l'émancipation des peuples, l'esprit critique, l'amusement, l'humour et tout ce qui nous rassemble. Vous, vous avez décidé de tuer la culture!

Ecolo, PS, MR! Comment avez-vous pu décider de sacrifier une nouvelle fois la culture?

CD&V, N-VA, Open Vld, Groen en Vooruit, hoe hebben jullie kunnen beslissen om weer eens de cultuursector te treffen? Hoe kunnen jullie zo'n beslissing nemen?

Parce qu'ils ont tout fait pour respecter les protocoles: masques dans les salles, aération... au point que les experts ne demandent pas la fermeture du secteur!

Quelle est votre motivation à taper une nouvelle fois sur ce secteur-là? Parce qu'il ne rapporte pas du fric et du fric et du fric! C'est ça qui ne va pas!

J'ai entendu beaucoup de choses aujourd'hui, beaucoup d'hypocrisie! C'est incroyable! On prend des décisions au Codeco et puis on vient ici pour dire: "Oui, mais non, ce n'est pas vraiment ce que nous voulions!" Quelle hypocrisie! Croyez-vous que les gens soient cons? Pensez-vous que les gens ne vous voient pas? Les acteurs du monde culturel et ses travailleurs voient votre hypocrisie.

Prenons votre hypocrisie au sérieux. Tout le monde aura remarqué ici qu'il n'y pas de majorité aujourd'hui pour cette décision. Nous allons donc lever le voile de l'hypocrisie et poser la question au premier ministre.

Monsieur le premier ministre, vous les avez entendus! Il ne vous reste plus qu'une seule chose à faire: décider de revenir sur la fermeture du secteur culturel. La réponse est dans deux secondes, hypocrisie ou pas, répondez!

02.11 Eerste minister **Alexander De Croo:** Mevrouw de voorzitter, dames en heren Kamerleden, het zal u niet verbazen, maar ik zal op dezelfde manier beginnen als bij mijn antwoord op de vorige vraag. Ik ben iemand die luistert naar experts, iemand die kijkt naar feiten.

Het rapport van de GEMS spreekt over *indoor gatherings* voor alles wat binnen gebeurt, ook culturele activiteiten. Het advies luidt als volgt: "*right now up to 200. When the cases increase, cancel everything.*" Wel, ik leg dat naast een ander element van onze experts, met name de voorspelling van het Nationaal Referentielaboratorium. Dat kijkt naar wat de varianten zijn die circuleren en wat de impact daarvan zou zijn op de besmettingen. De verwachting van het Nationaal Referentielaboratorium is dat het aantal besmettingen zal stijgen vanaf Kerstmis. Onze maatregelen gaan in op tweede kerstdag. De beslissing die genomen werd in het Overlegcomité is dus 100 % gebaseerd op wetenschappelijk advies. Ze is gebaseerd op het feit dat men nu reeds weet dat het aantal besmettingen jammer genoeg zal stijgen.

Ik hoor sommigen van jullie zeggen dat we beter gewacht hadden en we beter een beslissing hadden genomen in meerdere tijden, zoals de beslissing die we genomen hebben tijdens de maanden oktober en november, toen we drie weken na elkaar een Overlegcomité gedaan hebben en we drie weken na elkaar hebben moeten verstrengen.

Cette méthode a été fort critiquée. Et, honnêtement, si je regarde en arrière, je pense que ce n'était pas la bonne méthode. Dans une période difficile, modifier trois fois d'affilée les mesures auxquelles nous sommes confrontés n'était pas la bonne méthode,

Het Overlegcomité, waarin zowat alle partijen hier aanwezig vertegenwoordigd zijn via de regering, heeft dus een beslissing moeten nemen. Behalve PVDA/PTB, Vlaams Belang en cdH is iedereen vertegenwoordigd in dat Overlegcomité. Dat is trouwens geen eenvoudige beslissing, niemand zit daar met de bedoeling eens te kijken welke sector we pijn kunnen doen. Iedereen realiseert zich zeer goed dat het bijzonder moeilijke beslissingen zijn, die een impact hebben op het leven van de mensen. Ze hebben een impact op het mentale welzijn van ons allen. We zijn er ons allemaal van bewust dat de impact zeer groot is wanneer men ingrijpt in binnenactiviteiten, zoals culturele evenementen.

Er zijn echter twee rapporten en één ervan zegt dat het aantal besmettingen zal stijgen. We hebben dit ook gezien in andere landen. In landen als Denemarken, waar de omikronvariant al verder staat, zien we dat het aantal besmettingen gestegen is. Als het nationale referentiecentrum zegt dat het zal stijgen, als er in het rapport van de GEMS staat welke maatregelen er moeten worden genomen als de cijfers stijgen en als we dan onze ogen en oren daarvoor sluiten en zeggen dat we wel zullen zien waar we uitkomen, is dat dan goed beleid? Neen, dat denk ik niet.

Dezelfde vraag rijst in verband met sport, mijnheer Dedecker. Ik ga ook graag naar de cyclocross kijken. Ik ben er zeker van dat die op sommige plaatsen veilig georganiseerd zou kunnen worden. Ook daar kijk ik echter naar wat de GEMS zegt. Het rapport van de GEMS zegt dat de voetbalcompetitie onmiddellijk zonder publiek georganiseerd moet worden. Wat gaan we dan doen? Gaan we als beleidsmakers dan zeggen dat voetbalwedstrijden zonder publiek moeten doorgaan, maar dat de cyclocross wel publiek mag ontvangen? De ene sport kan met publiek, de andere moet zonder. Het spijt me, dames en heren, maar ook dat is geen beleid. Als men beleid voert, moet men zorgen voor een zekere uniformiteit. Ik ben me er absoluut bewust van dat dit moeilijke beslissingen zijn.

Si nous avons pris des décisions basées sur des données, si nous nous sommes concertés avec les autres gouvernements, si nous nous sommes regardés dans les yeux en estimant que c'était la mesure à prendre, c'est parce que nous nous sommes basés sur des faits. Et les faits n'ont pas changé! Aussi, lorsqu'on prend une décision, même si c'est une décision difficile, il faut la maintenir. Le ministre de la Santé ira plus en détail sur la façon dont nous interagirons avec le monde de la culture, car nous avons entendu leur cri de désespoir, leur cri de déception.

Alstublieft, als men in eer en geweten een beslissing neemt op basis van cijfers en niet dezelfde fout wil maken als in het verleden, dan hoop ik dat iedereen de koelbloedigheid heeft om die beslissing daarna ook te verdedigen, hoe moeilijk ze ook is.

02.12 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me volledig aan bij wat de eerste minister heeft gezegd. We staan voor een gevaar dat in grote mate onbekend is. Als we een barometer gebruikten, dan zouden we moeten zeggen dat er een soort van onweer komt waarover we nog niet veel weten. Het zou kunnen meevallen. Dat hoop ik. Het zou ook erg kunnen tegenvallen, in een land waar de ziekenhuizen al vol liggen en waar het zorgpersoneel kreunt. Het kreunt.

U moet dan het zekere voor het onzekere nemen. Dat is niet gemakkelijk. Soms moeten we de moed hebben om toe te geven dat we onzeker zijn. In onzekerheid telt ook alleen maar solidariteit. We hebben inderdaad het GEMS-advies besproken. Volgens dat advies moesten we op de zeer korte termijn enkele kleine acties ondernemen, maar mocht de horeca openblijven en mochten in cultuurzalen 200 toeschouwers binnen onder een aantal strenge voorwaarden. Nog volgens dat advies moesten buiten een aantal zaken worden gesloten. Nog steeds volgens het advies was het, als de situatie erger werd en de besmettingen toenamen, totale lockdown en moest alles dicht, van cultuur tot sport en horeca, alles volledig dicht. Dat advies hebben de experts ondertekend, ook degenen die het woord hebben genomen. Tegelijkertijd zegt men dat er veel kans is dat de besmettingen zullen toenemen en dat de situatie ernstig wordt.

Wat doet men dan vlak voor Kerstmis? Dan wordt daar een discussie over gevoerd en wordt er een politiek evenwicht gevonden. We voeren niet vlak voor Kerstmis een lockdown in de horeca in, maar we nemen wel een aantal andere zeer moeilijke maatregelen, inderdaad met spijt in het hart voor de

supporters van de cyclocross en de voetbal en voor de mensen in de cultuursector, die ongelooflijk grote inspanningen leveren.

Als ik even persoonlijk mag zijn, dat doet mij pijn aan mijn hart; dat doet mij echt pijn aan mijn hart. Ik heb de voorbije weken het geluk gehad één klein concert te mogen bijwonen, omdat ik hier net op tijd kon wegsurten. Men kan daar honger naar hebben en de artiesten nog meer. We weten dat.

Ik heb dus een uitnodiging gestuurd voor een vergadering met de cultuursector – ik spreek vaak met die mensen – volgende week dinsdag om 10 uur. Dat zal een openhartige en moeilijke vergadering zijn, zoals altijd. We zullen overleggen.

Als de situatie het toelaat, kunnen we begin januari overstappen op een genuanceerder regime op basis van CERM. Dat wil wel zeggen dat men geen 200 toeschouwers in kleine zalen krijgt en dat er onder andere voldoende ventilatie moet zijn; in grote zalen misschien meer. In kleine zalen is dat heel streng, ook al is een en andere genuanceerder en kan men dingen doen. Als de cijfers gunstig evolueren, kunnen we dat begin januari na evaluatie op het Overlegcomité beslissen. Dan kunnen we misschien ook andere dingen bekijken. Ik zal komende dinsdag openhartig met de mensen spreken en hen in het wit van de ogen kijken, zoals ik dat altijd doe.

Maar collega's, als de cijfers slechter worden, bent u het hopelijk eens met het advies van de experts en zal er meer gesloten worden. Het is heel erg om zeggen. Immers, het enige wapen tegen het virus is booster, booster, booster en ondertussen afstand houden, mondkapjes op, opletten en voorzichtig zijn. Dat is het enige wapen en dat zullen we samen moeten doen. Als het moeilijk gaat, moeten we dat ook aan de mensen zeggen.

02.13 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le premier ministre, oui, la situation sanitaire est fragile. Je ne vous reproche pas de prendre des mesures. Cependant, une de vos décisions prises hier ne tient pas la route sur le plan scientifique. J'ai lu chaque mot des 31 pages du rapport remis par le GEMS. Non, il n'est pas écrit qu'il faut fermer aujourd'hui le secteur de la culture. Du reste, les experts l'ont clamé haut et fort ce matin et le répètent encore maintenant: fermer la culture constitue un non-sens sanitaire.

J'ai entendu hier des ministres qui venaient à peine de valider les décisions du Codeco déclarer: "Non, non, non, ce n'est pas moi, c'est l'autre." Quelle lâcheté! J'entends ici des partis de tous les gouvernements dire qu'ils ne sont pas d'accord et nous donner raison. Eh bien, chers collègues, je vais vous prendre au mot. Combattons ensemble ce non-sens sanitaire, revoyons cette décision du Codeco! Je dépose donc une motion. Je vous invite à passer de la parole aux actes. Voter cette motion pour revoir cette décision du Codeco!

02.14 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, j'entends enfin votre volonté d'anticiper les événements. Toutefois, en l'occurrence, vous tapez complètement à côté. Comment voulez-vous que les mesures sanitaires soient efficaces si elles ne sont ni fondées, ni proportionnées, si elles reposent en définitive sur un concours de popularité ou sur l'influence de lobbies plutôt que sur la sécurité et la science.

Depuis des mois, tant les experts que les secteurs vous demandent un baromètre, un label "covid safe" ou encore un plan ventilation. Où sont-ils? À la place, vous montez les secteurs les uns contre les autres.

Monsieur le premier ministre, pour avoir une équipe d'onze millions d'habitants, il ne suffit pas de le dire, il faut agir avec vision et cohérence. Je prends donc acte de votre refus de rouvrir la culture. J'espère dès lors que la motion de Mme Fonck y changera quelque chose. En tout cas, je me permets de former un vœu en cette fin d'année, en souhaitant que l'on mette un terme à ces arbitrages ou, du moins, qu'ils ne se passent plus (...)

02.15 Florence Reuter (MR): Messieurs les ministres, je prends acte de vos réponses. J'entends vos craintes et je les comprends. Mais croyez-vous vraiment que laisser les citoyens se réunir à domicile sans masque, sans pass sanitaire et sans aucune mesure de protection soit moins dangereux que de les laisser se réunir dans des salles où des protocoles extrêmement stricts sont respectés, avec toutes les mesures et les gestes barrières que cela suppose? Je m'interroge.

Aujourd'hui, j'ai deux demandes à formuler. Tout d'abord, il est temps qu'on ait ce baromètre promis déjà lors de l'été 2020. Il est temps qu'on le lise et que la population le comprenne. Ensuite, je demande des mesures de soutien au secteur. J'ai vous ai entendu, monsieur Vandenbroucke, et j'espère vraiment que vous respecterez votre parole. Il en va de la santé psychologique et mentale de tous nos citoyens.

02.16 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de premier, ik hoor u hier zeggen dat de wielrenners en alle sporters moeten boeten omdat de hooligans van de voetbalwereld hun manieren niet houden. U vindt dus dat, als één kind in de klas stout is, de hele klas moet worden gestraft.

Mijnheer Vandenbroucke, ik luister ook naar experts die zeggen dat er buiten geen gevaar is, dat men een tot vijf kansen op duizend heeft om buiten besmet te worden. Waarom moet men dat kind met het badwater weggooien?

Ik heb gevraagd waarom men met tienduizenden mag rondlopen op de Meir, in de Nieuwstraat of in de Kapellestraat in Oostende of op de zeedijk, maar niet op een sportwedstrijd, in open lucht, op het strand, in de duinen. Wat is uw uitleg daarvoor? U hebt daar niets over gezegd.

Mijnheer Vandenbroucke, wat is de weg naar de vrijheid? Vandaag is 85,5 % van alle +65-jarigen en 41 % van de hele bevolking al geboosterd. Ik denk dat u iedereen nog wil opsluiten. Dat is uw probleem.

Met uw hartenpijn heb ik verder weinig te maken, want ik geloof er niets van.

02.17 Jan Briers (CD&V): Mijnheer de premier, mijnheer de minister, de cultuursector wil u helpen en bijstaan. Dat weet u. Twee jaar al doen ze dat. Ze zijn er om de bevolking hoop te geven, om onze vrouwen, mannen en kinderen door deze verschrikkelijke periode te helpen. Zij doen dat graag. Aanvaard hun steun, dus sluit hen niet op.

Afspraak is afspraak hoor ik u zeggen, mijnheer de premier. Mijnheer de minister, ik hoor dat u dinsdag al met de sector zult samenzitten. Als de afspraak is dat het OCC ook vlug nieuwe beslissingen durft te nemen, dan is dat een goede afspraak.

02.18 Robby De Caluwé (Open Vld): Mijnheer de premier, mijnheer de minister, de laatste plenaire vergadering van 2020 stond ik hier ook. Ik had het toen met jullie over de vaccinatiecampagne die kort daarna van start zou gaan. Dat gaf de mensen hoop, iedereen had hoop, maar het is anders uitgedraaid. Op dit moment zijn we aan het boosterprikken, dat geeft opnieuw hoop, maar veel mensen verliezen ook de moed. Veel sectoren verliezen de moed. Daarom is standvastigheid belangrijk, maar ook perspectief.

Als we één ding uit deze crisis hebben geleerd, dan is dat het virus niet doet wat wij willen dat het doet. Het virus doet niet wat de politiek wil dat het doet. Ik hoop in elk geval dat ik hier op de laatste vergadering van 2022 niet opnieuw moet staan met vragen over corona.

Ik wil alle collega's een zalige kerst en een prettig 2022 toewensen.

02.19 Marie-Colline Leroy (Ecolo-Groen): Monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, soyons bien clairs: nous sommes conscients des risques liés à la pandémie. Nous prenons cela très au sérieux. Mais ce qui nous pose problème ici, c'est un choix qui clairement n'était pas le bon. Il n'est pas question ici d'hypocrisie, mais de se demander si ce choix était finalement le bon. Celui qui a été opéré hier était-il le bon?

Si je comprends bien votre explication, il s'agit d'un excès de prévoyance. Je ne vais pas vous condamner, en tant que premier ministre, d'être excessivement prévoyant pour gérer cet État. Je le comprends. Mais je dois bien avouer que si cela se fait au détriment du lien social, du contact, de la culture, je pense qu'il faut essayer de trouver d'autres solutions. Les experts et les scientifiques l'ont dit. On invitait le Codeco et ce gouvernement à se préparer. Tenons-nous prêts. Mais en attendant, suspendez ces mesures et soyons prêts au cas où (...)

02.20 Leslie Leoni (PS): Monsieur le premier ministre, pour moi la culture c'est l'évasion, la liberté, l'émancipation, l'émotion, mais c'est aussi un secteur économique qui doit être considéré, entendu et aidé comme tous les autres secteurs. Ce secteur de la culture, j'en suis très proche puisque je suis moi-même artiste. Depuis hier, mon profil Facebook n'est que désolation. *No culture, no future!*

Je pense aux artistes mais aussi aux citoyens pour qui une pièce de théâtre ou un concert allait sans doute constituer une bouffée d'oxygène en cette fin d'année, aux enfants qui se réjouissaient d'aller au cinéma. Car sans faire des centaines de kilomètres, la culture nous permet de nous évader l'espace d'un moment. La culture nous fait du bien au moral, ne l'oublions pas.

Il faut donc aujourd'hui entendre cette incompréhension que l'on sent grandir. Nous le répétons: nous avons besoin d'un baromètre clair qui nous explique quand, à partir de quels chiffres nous devons agir, et dans quel sens. La cohésion et la solidarité demeurent essentielles. Faisons tout pour qu'elles soient préservées.

02.21 Kathleen Depoorter (N-VA): Minister Vandenbroucke, mijn oren hebben daarnet toch echt getuit. U zegt: booster, booster, booster. Jammer dat u dat niet in september of oktober hebt gezegd. Op dat moment, toen de N-VA-fractie erom vroeg, toen de Vlaamse regering erom vroeg, bent u er gewoon niet op ingegaan. Dat is toch wel heel jammer. Goed dat u tot inzicht bent gekomen.

Ik zal u en de eerste minister citeren: "Als u uw ogen sluit, en zegt: wij zullen zien, is dat dan goed beleid? Nee, uiteraard niet." U, minister Vandenbroucke, zegt het zekere voor het onzekere te nemen. Akkoord. Hoe komt het dan dat u de adviezen van het nationaal retentielaboratorium niet gevolgd hebt, zoals het versterken van de eerstelijnszorg, het versterken van de ziekenhuizen, en een uitgebreider testbeleid?

Dat staat niet in de overeenkomsten. Nochtans heeft de Vlaamse regering het pad geëffend door het goedkeuren van een decreet.

02.22 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, het is duidelijk: u gaat door. Maar u hebt nog altijd niet geantwoord op de vraag waarom de cultuursector weer getroffen wordt. Waarom? Daar ligt het probleem. Cultuur is immers zo belangrijk is voor de gemeenschap. Waarom weer de cultuursector?

Ik zal u zeggen waarom. U redeneert in nummertjes en business. Cultuur is meer dan dat: cultuur is emancipatie, cultuur is hoop, cultuur is solidariteit en een kritische geest. U neemt deze beslissing omdat u uit de rapporten van de experts alleen het lockdownachtige gedoe pikt.

Waar is de preventie? De experts zijn voorstander van gratis zelftests, een idee dat de PVDA naar voren heeft geschoven. Dat is niet overgenomen door de regering. Het veralgemenen van speekseltesten in de scholen, is ook niet overgenomen. De 100 % werkloosheidsvergoeding voor de mensen die in quarantaine moeten, is ook niet overgenomen. Dat waren allemaal PVDA-ideeën. Mijnheer de minister, wat deed u ermee? U hebt ze allemaal van tafel geveegd. U hebt daar niets van overgenomen. Er komt gewoon een lockdown!

(...)

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Motion d'ordre Ordemotie

02.23 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, comme annoncé, j'ai déposé une motion d'ordre sur la base de l'article 54 du Règlement de la Chambre afin que soit revue la décision du Codeco de fermer le secteur culturel.

Pour qu'elle soit bien prise en considération, il me semble essentiel de la réitérer, dans l'espoir évident que les membres de la Chambre qui se sont prononcés oralement en faveur de la réouverture du secteur culturel le démontrent à travers leur vote. Je vous remercie de votre attention.

La **présidente**: Je vous remercie, Mme Fonck. Nous avons reçu votre motion d'ordre, dont nous examinons la recevabilité.

03 Question de Nabil Boukili à Sophie Wilmès (VPM Affaires étrangères et européennes) sur "Les tensions entre l'OTAN et la Russie" (55002157P)

03 Vraag van Nabil Boukili aan Sophie Wilmès (VEM Buitenlandse en Europese Zaken) over "De spanningen tussen de NAVO en Rusland" (55002157P)

03.01 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Madame la ministre, je suis inquiet, je suis vraiment inquiet par rapport aux tensions et au risque de guerre qui existent, aujourd'hui, en Europe orientale et aux affrontements entre la Russie et l'OTAN. J'aimerais juste rappeler que ces tensions ne datent pas d'aujourd'hui, ne datent pas d'il y a quelques mois. Elles remontent à une trentaine d'années, époque à laquelle certains pays membres de l'OTAN s'engageaient vis-à-vis de la Russie à ne pas étendre la sphère d'influence de l'OTAN vers l'Est de l'Europe. Et cet engagement a été rompu!

D'ailleurs, je rappelle qu'en 1990, le secrétaire d'État américain, James Baker, affirmait: "La juridiction militaire actuelle de l'OTAN ne s'étendra pas d'un pouce vers l'Est." Non seulement, l'OTAN s'est étendu sur la plupart des pays de l'Europe orientale, les pays du pacte de Varsovie, mais également sur les pays baltes qui sont aux portes de la Russie.

Ces nouveaux territoires de l'Alliance sont aussi des bastions de l'OTAN. Je le rappelle, la Pologne et la Roumanie disposent à présent des systèmes anti-missiles installés par l'OTAN dans leur pays. Depuis février 2014, les États-Unis ont fourni des armes à l'Ukraine à concurrence de 2,5 milliards de dollars. En juin 2021, des exercices militaires ont eu lieu en mer Noire avec une trentaine de pays, dont des pays membres de l'OTAN et des alliés des États-Unis, comme la Corée du Sud ou les Émirats arabes unis.

Ces tensions ne signifient pas simplement des risques de guerre. Elles ont aussi un impact réel sur la population européenne, notamment par l'augmentation des prix du gaz, vu que la Russie exporte 40 % du gaz européen et ces tensions ont un impact en la matière.

Madame la ministre, allez-vous appeler à la désescalade? Allez-vous œuvrer pour faire respecter les accords de Minsk? (...)

03.02 Sophie Wilmès, ministre: Monsieur le député, je vous remercie pour votre question. Le renforcement militaire de la Russie et de sa rhétorique agressive envers l'Ukraine sont inacceptables et la Belgique réaffirme son soutien sans réserve à la souveraineté et à l'intégrité du territoire ukrainien. Vis-à-vis de la Russie, on appelle effectivement au dialogue, à la transparence, à la désescalade.

En ce qui concerne l'OTAN, l'Ukraine ne cache pas son ambition de rejoindre l'OTAN et l'Union européenne. Il est clair que, pour le président Poutine, l'adhésion de l'Ukraine à l'OTAN est une forte ligne rouge.

Il faut le savoir, l'OTAN applique une politique de portes ouvertes en matière d'adhésion des Alliés et respecte la décision prise au sommet de Bucarest en 2008 qui reconnaît le souhait de l'Ukraine d'adhérer à l'OTAN, tout en soulignant les réformes encore nécessaires avant que cela puisse être le cas. La décision d'inviter un pays à rejoindre l'Alliance est une décision, je le rappelle, politique, prise par le Conseil de l'Atlantique Nord sur la base d'un consensus entre tous les Alliés et personne d'autre.

Cela dit, je rappelle que l'OTAN est une Alliance défensive qui ne constitue aucune menace pour la Russie si cette dernière ne commet aucune agression. L'OTAN reste ouverte au dialogue avec la Russie, comme cela a été réaffirmé publiquement dans une déclaration de l'Alliance le 16 décembre. Par ailleurs, si les pays occidentaux appellent à la désescalade, à la transparence, au dialogue, nous devons aussi annoncer sans ambiguïté le prix que Moscou paierait en cas d'attaque et se préparer à tous les scénarii. C'est dans ce sens que l'Union européenne a décidé, lors du Conseil européen des 16 et 17 décembre, de préparer un paquet dissuasif de sanctions.

Dialogue, ai-je dit. Nous espérons que le NATO-Russia Council pourra se réunir dans les plus brefs délais début janvier. Tout comme les États-Unis et la Russie qui doivent se rencontrer en bilatéral début

2022. Comme je l'ai dit, pour permettre une désescalade, je continuerai, tout comme l'OTAN et l'Union européenne, à rester vigilante par rapport à l'évolution de la situation dans les prochains jours.

03.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Madame la ministre, Robert Gates, ancien directeur adjoint de la CIA, a dit: "À une époque de grande humiliation et de difficultés pour la Russie, continuer l'expansion vers l'est de l'OTAN alors que l'on a amené Gorbatchev et d'autres à croire que cela n'arriverait pas, en tout cas à court terme, a probablement aggravé la relation entre les États-Unis et la Russie et rendu beaucoup plus difficile de faire des affaires de façon constructive".

Madame la ministre, je suis surpris par votre réponse. Les Américains reconnaissent eux-mêmes leur responsabilité dans les tensions actuelles et vous refusez de les voir. Vous nous dites que l'OTAN, c'est pour des raisons défensives. Arrêtons!

L'Afghanistan, la Libye, c'est défensif? Aller détruire des pays, c'est défensif? Arrêtons!

Aujourd'hui, l'OTAN est la plus grande menace pour la paix dans le monde. Les Américains, avec leur politique impérialiste, représentent la plus grande menace. On doit se dissocier de (...)

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Question de Raoul Hedebouw à Vincent Van Peteghem (VPM Finances) sur "La fiscalité et l'augmentation des prix de l'énergie" (55002156P)

04 Vraag van Raoul Hedebouw aan Vincent Van Peteghem (VEM Financiën) over "De fiscaliteit en de hogere energieprijzen" (55002156P)

04.01 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, de energieprijzen swingen de pan uit. Energie wordt onbetaalbaar. Op één jaar tijd betaalt men 1.321 euro voor elektriciteit en 2.800 euro voor gas, 2.000 euro meer dan het jaar ervoor. Ik krijg zoveel verhalen te horen. Een vrouw zegt mij dat haar kinderen één week op twee bij haar zijn en dat ze haar huis niet verwarmt in de week dat de kinderen er niet zijn. Andere mensen zetten hun verwarming op 16 of 17 graden. Dat gebeurt in ons land, en toch doet de regering zo goed als niets. Een volle tank benzine kost al 20 tot 30 euro meer. Dat kan toch zo niet verder.

Ik heb u op 28 oktober gevraagd wat u daaraan zou doen en u hebt mij geantwoord dat u een omgekeerd cliquetsysteem zou invoeren. U hebt dat niet gedaan. U hebt gelogen, u hebt geen beslissing genomen. U hebt een Parlements lid een antwoord gegeven dat u niet volgt. Het omgekeerde cliquetsysteem is nog altijd niet ingevoerd. U werd daarover geïnterviewd in de kranten en uw woordvoerder zei dat het omgekeerde cliquetsysteem pas zou worden toegepast wanneer, en alleen wanneer, de prijs meer dan 1,7 euro zou bedragen.

In november, na mijn vraag, bedroeg de prijs 1,8 euro. Wat is het hoogst, 1,7 of 1,8? Inderdaad, 1,8 is hoger. Waarom heeft de regering nog altijd niet beslist om de accijnzen op diesel en benzine te verlagen en de btw van 21 % naar 6 % te brengen?

04.02 Minister Vincent Van Peteghem: Mijnheer Hedebouw, de stijgende energieprijzen in ons land zijn een zorg voor onze burgers, voor onze ondernemers en ook voor de overheid. Uiteraard heb ik heel veel begrip voor de onzekerheid die de prijsstijgingen veroorzaken bij de gezinnen.

De verschillende regeringen in ons land doen ter zake inspanningen, ook de federale overheid. Wij hebben onder andere het sociaal tarief verlengd, dat ervoor zorgt dat er een verlaging van de factuur is van 650 euro voor 20 % van de gezinnen. Dat is de groep mensen die sociaal in de zwakste positie staat en die steun in de rug vandaag ten volle verdient. Bovendien hebben wij er ook voor gezorgd dat het federale aandeel in de elektriciteitsfactuur niet verder zal stijgen. Voor 2022 betekent dat een korting van 30 euro voor elk gezin.

Is dat voldoende? Is dat voldoende, om de onzekerheid weg te nemen bij de gezinnen? Ik sta volledig achter de maatregelen die wij al getroffen hebben, maar ik ben natuurlijk ook realistisch. Wij moeten blijven bekijken of extra maatregelen mogelijk zijn.

Ik hoorde daarnet één van uw collega's spreken over een btw-verlaging op elektriciteit. U weet heel goed dat in ons land de lonen via het indexmechanisme de evolutie van de prijzen volgen. In het verleden is al gebleken dat een btw-verlaging voor een gemiddeld gezin minder oplevert dan een loonindexering zonder btw-verlaging. Dat kan uiteraard niet de bedoeling zijn. Als wij fiscaal ingrijpen, moet die ingreep doelgericht zijn.

Ik zal in mijn hoedanigheid van minister van Financiën daarom ook de impact van de volatiele energieprijzen en de prijzen aan de pomp op de fiscale inkomsten van heel nabij opvolgen. Mocht blijken dat wij meer kunnen doen, zullen wij dat ook doen.

04.03 Raoul Hedebouw (PVDA-PTB): Mijnheer de minister, meent u echt dat niemand heeft gemerkt dat u niet hebt geantwoord op de vraag over het omgekeerde cliquetsysteem? Iedereen in de zaal en thuis heeft wel begrepen dat u twee minuten hebt volgepraat, maar niet hebt geantwoord op één vraag. Op 28 oktober 2021 hebt u verklaard dat u een omgekeerd cliquetsysteem zou invoeren. Het was maar één euro voor onze bak benzine. U zegt daar vandaag echter niets meer over. Hebt u gelogen? Neen? Waarom ligt daarvoor dan niets op tafel?

De PVDA vraagt een grote reductie van alle accijnzen. Die vermindering van accijnzen moet een prioriteit zijn. U hebt gewoon gelogen op 28 oktober 2021. Het ergste is nog dat u hebt geprobeerd te doen denken dat u dat systeem zou toepassen als een prijs van 1,70 euro was overschreden. De prijs is nochtans gestegen tot 1,80 euro.

U zegt nu gewoon "vandaag niet meer", dat is het antwoord. De hele maand lang betalen de mensen al 1,80 euro. U liegt, omdat we niet meer onder 1,70 euro zitten. Mijnheer de minister, op die manier zal het niet lukken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van Björn Anseeuw aan Frank Vandenbroucke (VEM Sociale Zaken en Volksgezondheid) over "Het standpunt van de regering over de dreigende toename van het socialezekerheidstoerisme" (55002164P)

05 Question de Björn Anseeuw à Frank Vandenbroucke (VPM Affaires sociales et Santé publique) sur "L'attitude du gouvernement face au risque de hausse du tourisme de la sécurité sociale" (55002164P)

05.01 Björn Anseeuw (N-VA): Mijnheer de minister, om in dit land recht te hebben op een werkloosheidsuitkering moet men 1 jaar hebben gewerkt. Niet-Belgische EU-burgers kunnen die al krijgen na amper 3 maanden gewerkt te hebben in België; de andere 9 maanden mogen ze in een ander Europees land hebben gewerkt. Alleen blijft de controle op die andere 9 maanden dode letter. Dat betekent in de feiten dat Belgen in dit land 4 keer langer moeten werken dan niet-Belgen om een werkloosheidsuitkering te kunnen krijgen. Alsof dat nog niet erg genoeg is, willen verschillende Europese landen die 3 maanden nog eens herleiden tot 1 maand. Dat is dus nog een verdere versoepeling.

Die versoepeling lag gisteren opnieuw op tafel. België heeft zich de voorbije jaren steevast verzet tegen zo'n versoepeling. Maar gisteren stemde België niet tegen. Met werkloosheidsuitkeringen die in dit land onbeperkt zijn in de tijd, met een sociale zekerheid waarvan de betaalbaarheid steeds minder zeker wordt, is zo'n versoepeling compleet onverantwoord.

De regel moet volgens ons voor iedereen dezelfde zijn, voor Belgen en voor niet-Belgen: 12 maanden, en geen dag minder, werken in dit land, bijdragen aan onze sociale zekerheid, beschikbaar zijn voor onze arbeidsmarkt, zo niet dan geen werkloosheidsuitkering. De bestaande regels moeten dus worden aangescherpt.

Wat doet u? U verzet zich niet eens tegen een versoepeling ervan. Vindt u het dan rechtvaardig dat Belgen in eigen land 4 keer langer moeten werken dan andere EU-burgers vooraleer ze een werkloosheidsuitkering kunnen krijgen? Waarom is België geplooid? Waarom heeft u uw verzet tegen een nieuwe versoepeling van de regels, die al veel te soepel zijn, plots opgegeven om op die manier

het socialezekerheidstoerisme naar ons land nog wat te versterken?

05.02 Minister **Frank Vandenbroucke**: Mijnheer Anseeuw, om te beginnen moeten wij toch een misverstand vermijden. Het is niet zo dat buitenlanders gemakkelijker aan een Belgische werkloosheidsuitkering komen dan Belgen, maar de Europese afspraak houdt al heel veel jaren in dat men ook kijkt naar wat buitenlanders in het buitenland hebben gepresteerd. Als zij hebben gewerkt – zoals Belgen hebben gewerkt – dan wordt dat meegenomen. Het is dus niet zo dat mensen die naar hier komen en na een bepaalde tijd recht krijgen op een werkloosheidsvergoeding, niet moeten bewijzen dat zij eerder ook hebben gewerkt, zoals de Belgen dat moeten doen. Het gaat over het erkennen van prestaties in het buitenland. Daarover gaat de discussie. Natuurlijk krijgen zij geen voorrang. Dat zou wel zeer vreemd zijn.

Het probleem bij dat soort afspraken is het goed kunnen controleren en het vermijden dat er door een gebrek aan controle misbruiken ontstaan. Daar zijn wij ons zeer goed van bewust. Tussen de Europese Commissie en het Europees Parlement is er een compromis bereikt over de regeling – die voortdurend wordt aangepast en bijgeschaafd – inzake de werkloosheidsvergoeding voor mensen die de grens oversteken.

Er zitten een aantal goede zaken in dat compromis, bijvoorbeeld een betere omkadering van de detachering met een verplichte voorafgaande melding – dat is belangrijk tegen fraude – en extra garanties dat er een effectieve tewerkstelling en betaling van sociale bijdragen was voorafgaand aan en tijdens de detachering, want dat is ook een knelpunt. Zoals vaak met een akkoord dat tot stand komt tussen 27 lidstaten, zijn er echter ook nog werkpunten. Wij zijn er niet helemaal tevreden over. Dat is de reden waarom ons land zich heeft onthouden. Daar moet verder aan worden gewerkt. Wij doen in eigen land ook inspanningen om fraude te bestrijden, maar dat is de reden waarom wij ons hebben onthouden.

05.03 **Björn Anseeuw (N-VA)**: Mijnheer de minister, u zegt zelf dat de controle op de bestaande regel ondermaats is. Dat betekent, in tegenstelling tot wat op papier staat, dat het voor buitenlanders inderdaad makkelijker is om hier een werkloosheidsuitkering te krijgen dan voor landgenoten. De enige reden waarom België zich nog heeft onthouden, is het blijvende verzet van de Vlaamse regering, als enige regering in dit land. De meerderheid van de Belgen wil uw versoepeling niet, zij willen geen socialezekerheidstoerisme. Opnieuw toont de regering De Croo zich als een anti-Vlaamse regering. Deze linkse regering kiest opnieuw de kant van een linkse, Franstalige minderheid in dit land.

Als wij vandaag nog niet met de gebakken peren zitten, is dat enkel dankzij de Vlaamse regering. Op u moet de Vlaming alvast niet rekenen. Ik herhaal het, de regel moet dezelfde zijn voor iedereen: 12 maanden werken, geen dag minder. Al de rest is fundamenteel onrechtvaardig.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 **Vraag van Ortwin Depoortere aan Annelies Verlinden (Binnenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen) over "De malaise bij de federale gerechtelijke politie" (55002149P)**

06 **Question de Ortwin Depoortere à Annelies Verlinden (Intérieur et Réformes institutionnelles) sur "Le malaise au sein de la police judiciaire fédérale" (55002149P)**

06.01 **Ortwin Depoortere (VB)**: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, het ene brandje is nog niet geblust, waarmee ik de sectorale onderhandelingen met de politievakbonden bedoel, of er is al een nieuw brandje dat u onder controle moet zien te krijgen, ditmaal over de malaise binnen de federale gerechtelijke politie. In het kader van het veiligheidsbeleid onderzoekt de FGP belangrijke vormen van georganiseerde criminaliteit, zoals terrorisme, mensenhandel, drugshandel, cybercriminaliteit en financiële fraude, en zodoende is de FGP een zeer belangrijke pijler binnen de politiestructuur.

Die pijler verdient onze aandacht, zeker als er signalen komen van de FGP zelf, maar ook van het College van procureurs-generaal. In een brief klaagt het College aan dat er in het nieuwe veiligheidsplan, ik citeer: "nergens een formeel engagement terug te vinden is over de budgetten en de middelen die nochtans nodig zijn om alle vastgelegde prioriteiten af te handelen." Ook is er geen apart budget voor de federale gerechtelijke politie, hoewel de politiewet daarin wel voorziet.

Speurders van de FGP zelf bevestigen dat er van een kwalitatief prioriteitenbeleid al lang geen sprake meer is. Er is een gebrek aan speurders en een gebrek aan ondersteunend materiaal. Dossiers die leiden naar landen als Albanië, waarmee ons land geen goede samenwerkingsverbanden heeft, belanden dikwijls onderaan de stapel en klachten met burgerlijke partijstelling worden niet meer onderzocht. Speurders hebben zelfs geen tijd meer om de politiedatabank in te vullen. Kortom, het lijstje is lang en oogt niet mooi.

Mevrouw de minister, ik stel u daarom twee pertinente vragen waar een helder antwoord op mag volgen.

Zult u het Nationaal Veiligheidsplan aanpassen? Zult u bijkomend in aparte middelen en budget voorzien voor de FGP en (...)

06.02 Minister **Annelies Verlinden**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Depoortere, u begon met de verwijzing naar het blussen van een brandje. Zelf zou ik een poging tot rechtzetting van 20 jaar stilstand in loononderhandelingen niet zomaar vergelijken met het blussen van een brandje. Dat laat ik aan u over.

Het is duidelijk dat van bij de eerste dag van mijn aantreden de uitdagingen voor de politie zeer groot bleken, dus u hoeft absoluut niet te twifelen aan mijn engagement. Ik doe het voor de politie maar ook dankzij de politie, want elke dag ontmoet ik politiemensen die ongelofelijk gedreven en dynamisch zijn om voor onze veiligheid te zorgen. Het is mijn overtuiging dat ik dit departement beter wil achterlaten dan ik het heb aangetroffen. Daarom investeren we in veiligheid en investeren we in bijkomende middelen.

U weet als voorzitter van de commissie voor Binnenlandse Zaken zeer goed dat er in deze legislatuur meer dan 310 miljoen euro extra wordt besteed aan de politie en dat daarnaast bijzondere projecten zoals digitalisering uitgerold worden, waarbij onder meer 20 miljoen euro bijkomend voorzien is voor de FGP uit het Europese relanceplan.

En inderdaad, zoals u weet, is het Nationaal Veiligheidsplan niet het plan waarin de budgetten verdeeld worden, dat gebeurt in de begroting. We zijn in overleg met de politietop, met alle directeurs-generaal, ook die van de FGP, om de budgetten te bespreken voor 2022 en ook de bijkomende budgetten aan de FGP toe te kennen, want zij vinden in mij een bondgenoot voor hun zogenaamde plan 3.0 om de FGP te versterken met meer wagens, mensen en middelen. We hebben ook het afgelopen jaar al meer dan 400 bijkomende politiemensen ter beschikking gesteld van de FGP, waardoor het deficit met 3 % verkleind is.

Het is duidelijk, dames en heren, Rome is niet op één dag gebouwd, maar ik doe wel elke dag mijn best om de FGP te verbeteren. De FGP levert immers fantastisch werk. Als er een aantal mensen zijn die op 9 maart van dit jaar (...)

06.03 **Ortwin Depoortere** (VB): Mevrouw de minister, u doet eigenlijk twee zaken. U holt achter de feiten aan en u probeert wanhopig de meubelen te redden. Ik volg de analyse van professor Janssens, die u misschien ook gelezen heeft. Ik citeer hem nog even: "Wat we vandaag zien is het resultaat van jarenlange desinvesteringen bij de federale politie. Geen enkele minister van Binnenlandse Zaken, ongeacht de politieke kleur, heeft iets gedaan om het tij fundamenteel te keren. Verlinden is daarin niet anders dan haar voorgangers. Daardoor zie je nu in de hele veiligheidsketen armoede. Investeren in de politie levert politiek geen quick win op."

Ik kan het niet beter verwoorden. Ik voeg eraan toe dat instaan voor de veiligheid van onze samenleving prioriteit nummer 1 zou moeten zijn. Dat is het nu niet. Mevrouw de minister, op dat vlak is dit ook een falende regering. Kom later niet beweren dat het Vlaams Belang u niet gewaarschuwd heeft. (...)

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Ben Segers aan Sammy Mahdi (Asiel, Migratie en Nationale Loterij) over "Het tekort aan opvangplaatsen voor asielzoekers" (55002158P)

07 Question de Ben Segers à Sammy Mahdi (Asile, Migration et Loterie Nationale) sur "Le manque de places d'accueil pour les demandeurs d'asile" (55002158P)

07.01 Ben Segers (Vooruit): Collega's, de afgelopen nachten hebben asielzoekers opnieuw de nacht moeten doorbrengen aan het Klein Kasteeltje en dat bij vriestemperaturen. Ze konden niet rekenen op opvang of bed, bad en brood, waarop zij nochtans recht hebben. Met Vooruit vragen wij al een tijdlang onmiddellijke noodopvang voor asielzoekers.

Mijnheer de staatssecretaris, een week geleden tweette u nog dat iedereen aan het Klein Kasteeltje die dag geregistreerd en opgevangen was, dat ook niemand op straat moest slapen en dat er dus gelukkig licht was aan het einde van de tunnel. Toch bleven er de voorbije dagen telkens ongeveer 60 personen aan de poort van het Klein Kasteeltje staan. Ik heb u daarover afgelopen dinsdag in de Kamercommissie ondervraagd en u antwoordde toen dat u er later deze week, nu dus ongeveer, hopelijk in zou slagen alle personen op te vangen, en dat er zelfs perspectief was op een structurele oplossing. Maar ook vandaag bleven er nog 30 asielzoekers letterlijk in de kou staan.

Mijnheer de staatssecretaris, de voorbije weken werden er honderden extra plaatsen zijn gecreëerd en uw diensten doen er werkelijk alles aan om ook de volgende weken nieuwe plaatsen te openen, zodat de opvangcrisis eindelijk ten einde komt. Maar daar kan ik nu geen genoeg mee nemen, want wij hebben nu zonder taboes noodoplossingen nodig voor de mensen die nu op straat slapen. Als daar bijvoorbeeld legerkazernes toe kunnen dienen, dan moeten die nu in gebruik genomen worden. Als er winteropvang is in welke vorm dan ook, dan is dat ook goed, maar wel nu onmiddellijk.

Welke opties zijn er nog? Bent u van oordeel dat bij Defensie nu werkelijk alle mogelijkheden zijn uitgeput?

Hoe zult u ervoor zorgen dat er morgen aan het Klein Kasteeltje werkelijk niemand meer in de kou zal blijven staan? Voor wanneer is er nu dat licht aan het einde van de tunnel?

07.02 Staatssecretaris Sammy Mahdi: Mevrouw de voorzitter, ik blijf alles in het werk stellen om extra plaatsen te creëren. Helaas stuiten we daarbij soms op verzet. Zo besliste de burgemeester van Spa gisteren om een dwangsom van 330.000 euro op te eisen. Zij eiste aan de vooravond van Kerstmis dat ik 200 personen zou weghalen uit het opvangcentrum waar momenteel een 400-tal personen verblijven. Er zijn vandaag 550 bedden in Spa, die slechts gedeeltelijk worden gebruikt. Fedasil kwam trouwens tegemoet aan de bezorgdheden van de burgemeester. Onze uitgestoken hand werd helaas afgewezen. De burgemeester eist 10.000 euro per dag, omdat we mensen opvangen, en dat aan de vooravond van Kerstmis. Eerlijk, ik begrijp dat niet.

In Boom, waar het Rode Kruis een opvangcentrum wenst uit te baten voor een 160-tal bewoners, heeft het lokale bestuur er blijkbaar zelfs 4 miljoen euro voor over om het gebouw aan te kopen en het opvangcentrum zo te dwarsbomen.

Gelukkig kan het ook anders. De voorbije maanden heb ik met verschillende burgemeesters contact opgenomen. Allen hadden zij bezorgdheden. Dat is volledig legitiem. Gelukkig zijn er ook burgemeesters die ondanks hun bezorgdheden een constructieve houding aannemen. Bijvoorbeeld de burgemeesters van Leper en Elsene, met wie ik vandaag nog contact heb opgenomen om aan te kondigen dat we over enkele dagen ook in hun gemeente tijdelijk een opvangcentrum zullen openen. Het zijn voorbeelden van gemeenten die ongevraagd voor een verantwoordelijkheid worden geplaatst en beslissen om die te nemen.

Ook gemeenten zoals Waregem, Houyet en Plombières hebben de voorbije weken hun verantwoordelijkheid genomen om op eigen initiatief extra LOI-plaatsen te openen. Ik wens hen uitdrukkelijk te bedanken.

Wat de opvang de komende dagen en morgen betreft, ik betaal veel liever dwangsommen om mensen op te vangen dan dat ik ze betaal om mensen op straat te laten slapen.

07.03 Ben Segers (Vooruit): Mijnheer de staatssecretaris, dank u voor uw engagement, ondanks de

tegenwerking, zoals u die zopas schetste. Er zijn altijd duizend-en-een redenen om iets niet te doen, maar op het ogenblik is er maar één reden om wel iets te doen en om actie te ondernemen: er slapen mensen op straat bij vriestemperaturen. Alleen dat mag uw beslissing, maar ook die van burgemeesters, vandaag beïnvloeden.

Hoe moeilijk het ook is, hoe hard de omstandigheden ook tegenzitten, nooit mogen we aanvaarden dat mensen bij vriestemperaturen op straat slapen. Eis daarom alstublieft ook alle mogelijke beschikbare capaciteit op en zorg ervoor dat niemand de kerstperiode op straat moet doorbrengen. Ik reken er ook op dat als er bijvoorbeeld morgen, zoals vandaag, opnieuw 30 personen aanvankelijk niet geregistreerd lijken te kunnen worden, u er alles aan doet om voor hen minstens een noodoplossing te vinden. Ik wens u daar heel veel succes bij.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

La **présidente**: Ceci clôture nos questions orales.

08 Motions d'ordre

08 Ordemoties

Deux motions ont été déposées. Une motion déposée par la N-VA, M. De Roover, et une motion déposée par le cdH, Mme Fonck et M. Dallemagne.

La motion déposée par M. De Roover est recevable. Elle concerne les travaux de la Chambre et parle de discussions par la Chambre de textes dont elle demande que le contenu lui soit communiqué.

La motion de Mme Fonck est irrecevable. Elle ne concerne pas les travaux de la Chambre. D'autres dispositions du Règlement sont mises à disposition des membres en termes de moyens pour inviter le gouvernement à prendre, à ne pas prendre ou à revoir une décision. Ce sont les propositions de résolution, les motions déposées en conclusion d'une éventuelle interpellation.

08.01 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, je vous avoue qu'après avoir entendu les différents partis, de la majorité bien sûr, s'exprimer tout à l'heure, je me doutais quelque peu que vous alliez, comme par hasard, juger cette motion irrecevable. C'est évidemment un peu simple. En effet, on a débattu ici du sujet et on a entendu les partis de la majorité dire que cela les préoccupe grandement – nous sommes donc bien là dans le cadre des travaux de la Chambre – avec une mobilisation des députés, pour certains de la majorité, qui appellent à revoir la décision du Codeco. Or, quand il s'agit de se prononcer sur cette question qui est fondamentale, on déclare la motion irrecevable.

Je ne partage donc absolument pas votre avis sur cette question capitale pour le secteur de la culture. J'insiste sur le fait que c'est un non-sens sur le plan sanitaire. Il n'y a aucun argument scientifique qui tient la route. Il s'agit d'un secteur où des protocoles extrêmement importants et stricts ont été mis en place et qui permettent donc vraiment de diminuer au maximum les risques en termes de transmission du covid-19. Pour la santé des citoyens, il vaut d'ailleurs beaucoup mieux qu'on les laisse aller au cinéma plutôt que de les laisser s'entasser dans leurs maisons devant les télévisions.

Cette question est fondamentale pour la santé mentale et le bien-être. On sait combien c'est important dans cette crise. Mais c'est aussi, compte tenu des propos du premier ministre, véritablement une question de restauration de la confiance à la fois des citoyens dans les décisions politiques mais aussi entre les politiques et les experts. En effet, cette décision de fermeture des cinémas, des théâtres et des salles de spectacles n'a en rien été demandée par les experts scientifiques du GEMS. Je vous invite à lire leur rapport.

Madame la présidente, les arguments que vous citez ne me convainquent pas. J'ose espérer que les propos des différents partis qui ont ici, la bouche en cœur, défendu le secteur culturel et appelé à modifier la décision assumeront leur posture, leurs tweets et leurs déclarations, sinon ce serait un peu trop simple et facile.

Si malgré les arguments que je viens de développer, madame la présidente, vous persistez à dire que vous refusez la recevabilité de cette motion, comme le permet l'article 54, je demande un vote individuel

sur la recevabilité de cette motion en sachant, chers collègues, que votre vote devra être analysé politiquement sur le contenu de la décision du Codeco à l'égard du secteur de la culture. Je vous remercie.

La **présidente**: Madame Fonck, vous avez le droit de parler sur le fond du dossier. Mon rôle est de faire respecter la forme et notre Règlement. Je cite le premier alinéa de l'article 54, que vous évoquez dans votre motion: " Tout membre de la Chambre peut, au cours d'un débat, demander la parole au sujet des travaux de la Chambre". Il s'agit bien de régler les travaux de la Chambre et non les travaux du Codeco. Votre motion doit porter sur nos travaux. Or votre motion demande au Codeco de revoir une décision.

Je ne peux aller plus loin dans la réflexion. Il me semble que nous travaillons ici au Parlement sur nos propres ordres du jour et nos propres décisions et non sur les décisions d'autres. Nous pouvons accepter une motion si elle concerne notre ordre des travaux. Ce n'est pas le cas dans votre motion.

En outre, au cours du débat sur la motion d'ordre, l'auteur peut intervenir. Si la décision du président sur la recevabilité ne donne pas satisfaction et si le membre insiste, le président consulte la Chambre, qui se prononce par assis et levé. Or vous faites référence au Règlement pour demander à l'assemblée de se prononcer individuellement. Cela fait deux interprétations un peu libres de l'article 54 de notre Règlement.

08.02 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, je constate avec intérêt combien vous tentez au mieux et au maximum de vos possibilités de refuser tout vote à ce sujet.

Je comprends que cela vous chipote. Comme je le comprends! Je comprends très bien. Donc, tout est permis lorsqu'il faut sauver le gouvernement. Mais ce que vous faites, chers collègues, c'est appuyer encore davantage la fermeture du secteur culturel. C'est ce que vous faites, très clairement!

Madame la présidente, hier, quand on parlait de ces étudiants en médecine qui sont aujourd'hui au front pour se battre contre le covid-19 et que vous voulez sanctionner en ne leur attribuant pas un numéro INAMI une fois qu'ils sont diplômés, vous avez exigé un vote nominatif pour le renvoi au Conseil d'État. En l'occurrence, on vient nous expliquer qu'on ne peut pas effectuer un vote nominatif.

Madame la présidente, je réitère ma demande d'un vote individuel à ce sujet, maintenant ou éventuellement dans cinq minutes si vous le souhaitez, mais, en tout cas, encore ce jour.

La **présidente**: Je ne peux vous répéter, madame Fonck, que ce que dit le Règlement. Le Règlement stipule clairement que "le président consulte la Chambre par assis et levé. Vous continuez à réclamer un vote nominatif que je ne peux même pas vous octroyer. Je ne peux vous autoriser un vote nominatif. C'est dans notre Règlement.

08.03 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, comme le permet le troisième alinéa de l'article 54, je demande très clairement un vote. "Renvoi aux autres articles"... je n'ai pas tout le Règlement sous les yeux pour vérifier, mais je pense qu'un vote individuel, si je ne m'abuse, peut être sollicité. Confirmez-vous qu'un vote individuel peut être sollicité?

La **présidente**: C'est donc la troisième fois que je vous explique. Il est clair qu'il s'agit d'un vote par assis et levé. Si vous voulez aller vérifier dans votre Règlement, vous prenez l'article 58 en son paragraphe 5: "Dans les autres cas, le vote s'effectue par assis et levé". "Sauf dans les cas où le présent Règlement prescrit explicitement un vote par assis et levé". "Il est cependant procédé à un vote nominatif, lorsque la demande émane d'un membre et est soutenue par 8 membres au moins", "sauf dans le cas où le Règlement prescrit explicitement un vote par assis et levé". Donc, vous retournez à l'article 54, lequel stipule: "Le président consulte par assis et levé".

08.04 Catherine Fonck (cdH): OK et bien, procédons à un vote par assis et levé qui engagera donc chaque parti et chaque membre de ces partis politiques! Et si je vous comprends bien, madame la présidente, et si vous persistez dans l'irrecevabilité, il me reste comme possibilité de déposer une motion par rapport à une interpellation alors en urgence. Par conséquent, je vais d'abord évidemment

attendre et espérer de la part des partis politiques, qui ont tenté de faire croire qu'ils voulaient faire évoluer et modifier la décision du Codeco de fermer le secteur culturel, espérer alors un soutien de leur part.

08.05 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Je m'étonne du spectacle car depuis pas moins d'une heure, la moitié de l'assemblée s'insurge contre les mesures décidées par le Codeco se basant justement sur la loi Pandémie d'application en l'occurrence. Car pour fermer un secteur, on se base sur cette loi-là.

Lorsque l'on demande de joindre l'acte à la parole, on essaie de faire passer cette demande comme irrecevable et on tente ainsi d'éviter le vote.

La **présidente:** Madame Merckx, la demande est irrecevable car elle ne concerne pas les travaux de la Chambre, mais bien ceux du Codeco. Nous ne pouvons pas nous substituer au Codeco. La demande est donc irrecevable. Vous pouvez politiquement parlant essayer de faire valoir votre point de vue sur le fond. Mais en l'occurrence, il s'agit de la forme. La demande est irrecevable, point à la ligne.

Nous passons donc à la motion de la N-VA et, plus précisément, de M. De Roover.

08.06 Catherine Fonck (cdH): (...)

La **présidente:** Madame Fonck, vous pouvez insister autant que vous voulez, votre motion est irrecevable!

08.07 Catherine Fonck (cdH): (...) J'insiste sur la recevabilité de cette motion.

La **présidente:** Une personne par groupe s'exprime dans le débat sur la motion. Chaque groupe est donc invité, le cas échéant, à prendre la parole sur la question de cette motion et à exprimer son sentiment. Depuis le début, je vous dis que cette notion non seulement n'a pas à être votée de manière individuelle, mais qu'en plus elle est irrecevable parce qu'elle ne concerne pas les travaux de la Chambre.

08.08 Catherine Fonck (cdH): Je lis à l'article 54 du Règlement: "Si la décision du président ne donne pas satisfaction et si le membre insiste" – c'est ce que je fais – "le président consulte la Chambre, qui se prononce sans débat, par assis et levé."

La **présidente:** Le paragraphe précise aussi: "Si la motion est déclarée recevable, elle pourra être présentée au moment fixé par le président. Si la décision du président ne donne pas satisfaction et si le membre insiste (...)". Il s'agit donc du moment où l'on va se positionner sur la motion. Il n'est pas question de remettre en cause une décision qui est évidente. Ceci ne concerne pas les travaux de la Chambre, madame Fonck. Vous me demandez de faire quelque chose qui est non réglementaire.

08.09 Catherine Fonck (cdH): Madame la présidente, j'entends bien évidemment la tournure que prennent les événements. Pour cette raison, je dépose une nouvelle motion d'ordre – toujours sur la base de l'article 54 – qui vise à faire entendre aujourd'hui une interpellation urgente, en vertu de l'article 130-8 du Règlement, concernant évidemment la même question de la révision de la fermeture du secteur culturel.

La **présidente:** Chers collègues, je vous lis la motion déposée par Mme Fonck.

La motion de Mme Fonck "invite la Chambre à entendre aujourd'hui une interpellation urgente, en vertu de l'article 130 du Règlement, relative aux décisions prises hier au Codeco sur la fermeture des salles de cinéma et de spectacle.

Ayant entendu ce 23 décembre les réponses du premier ministre aux questions d'actualité relatives aux décisions du Codeco d'hier, vu que les décisions prises par le Codeco concernant la fermeture des salles de cinéma et salles de spectacle culturel ne peuvent s'appuyer sur les conclusions du GEMS, il est demandé que soit inscrite en urgence à l'ordre du jour de la plénière de ce jour, en application de l'article 130-8 du Règlement, l'interpellation déposée ce jour par Mme Fonck relative aux décisions prises par le Codeco hier en ce qui concerne en particulier la fermeture des salles de cinéma et des

salles de spectacle culturel."

Il nous revient de nous positionner sur la prise en urgence de cette interpellation. Nous allons évidemment le faire par assis et levé.

Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

Chers collègues, une interpellation est déposée en urgence. La demande d'urgence est soutenue par le nombre nécessaire de députés et l'urgence est acceptée. Il faut la développer, le cas échéant, en séance ce jour puisqu'elle est appuyée par un cinquième des membres.

Selon le Règlement, elle pourra être développée dans la même semaine si le gouvernement y consent. Nous allons donc consulter maintenant le gouvernement. Madame Fonck, je suis pas à pas le Règlement.

Madame Fonck, vous n'avez pas précisé à quel ministre vous adressez votre interpellation.

08.10 Catherine Fonck (cdH): Au premier ministre.

La **présidente**: Nous prenons contact avec le premier ministre.

Wij komen terug op de ordemotie van de heer Peter De Roover waarbij aan de regering wordt gevraagd om de teksten over de kernuitstap onmiddellijk te bezorgen aan de Kamer.

08.11 Peter De Roover (N-VA): We hebben hier deze middag misschien wel wat tussenkomsten gehad die in dovemansoren zijn gevallen, met gekende standpunten en dergelijke. De regering heeft bij monde van mevrouw Van der Straeten wel meegedeeld dat er een wetsontwerp zal worden ingediend over een uitermate belangrijke zaak. Die zaak heeft de Kamer beziggehouden, iedereen heeft er vragen over gesteld. Dit is van het hoogste belang, ook tegen de achtergrond van de energiezekerheid én de kostprijs ervan. Dat thema belangt iedereen vandaag persoonlijk aan. Het is geen theoretische aangelegenheid, maar een zaak die in de facturen opduikt en die zelfs een armoedeprobleem dreigt te doen ontstaan. De beslissing van de regering heeft tegen die achtergrond dus nog een bijkomende betekenis gekregen.

Bovendien is het de overtuiging van de N-VA-fractie dat er een gigantische vergissing wordt begaan als wij de kernenergie uit ons land zouden verdrijven op een ogenblik waarop die een grote heropleving kent in vele omliggende landen, op een ogenblik waarop zelfs binnen de Europese Commissie en de Europese organen de discussie over de vraag of kernenergie al dan niet moet worden beschouwd als groene energie op haar einde loopt. Dat zou die hele discussie helemaal in een bizarre context duwen, namelijk dat de meest groene regering uit de geschiedenis, volgens de ambitie van de eerste minister bij de voorstelling van het regeerakkoord, de opwekking van energie op een groene manier zou stopzetten. Dat zou bijzonder ironisch zijn.

Opdat dit Huis zijn werkzaamheden ten volle zou kunnen uitoefenen binnen de context van de door de regering voortdurend met de mond beleden openheid en transparantie vragen wij kennis van de documenten die aanleiding geven tot de fundamentele besluitvorming. Wij stellen die vraag tegen de achtergrond van de onduidelijkheid over wat er vannacht is beslist, die ook is gebleken uit het debat, waarin zelfs de uiteenzettingen van de meerderheid haaks op elkaar stonden. Zowel de Kamer als het publiek dienen over de volle informatie te beschikken. Als dit Huis wordt geïnformeerd, is er immers ook transparantie ten aanzien van het publiek.

Dat is de reden voor onze motie, namelijk de vraag om de documenten die daarvoor gebruikt zijn en die deze beslissing blijkbaar ondersteunen ter beschikking van de Kamer te stellen. Wij vragen dat de Kamer ook het wetsontwerp dat aan de Raad van State werd bezorgd zou kunnen inzien. Ik had graag gehad dat de premier deze motie zinledig zou hebben gemaakt door spontaan aan te bieden ons die documenten te bezorgen. Ik heb dat echter niet menen te vernemen en daarom handhaaf ik deze motie.

La **présidente**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette motion d'ordre. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over deze ordemotie uitspreken.

*De ordemotie wordt verworpen.
La motion d'ordre est rejetée.*

Projet de loi

Wetsontwerp

09 **Projet de loi-programme (2349/1-21)**

09 **Ontwerp van programmawet (2349/1-21)**

Reprise de la discussion générale

Hervatting van de algemene bespreking

La discussion générale a eu lieu mardi en même temps que le budget. Le débat se poursuit maintenant avec le rapport oral de M. Leysen sur la deuxième lecture en commission ce jour.

09.01 **Christian Leysen**, rapporteur: Collega's, ik ben mij ervan bewust dat dit een herkansing als mondelinge rapporteur is.

09.02 **Barbara Pas** (VB): Mevrouw de voorzitter, ik wil vragen om consequent op te treden. U hebt in de nachtelijke zitting het spreekrecht ontzegd van een lid omdat die geen mondmasker droeg. De heer Leysen heeft zijn mondmasker vandaag al meer niet dan wel opgehad. Als u enige consequentie hanteert, moet u ook het spreekrecht aan de heer Leysen ontzeggen.

09.03 **Christian Leysen**, rapporteur: Beste collega's, de commissie heeft het voorliggende wetsontwerp vanmorgen in tweede lezing besproken. De wetgevingstechnische nota werd vooraf aan de commissieleden en het kabinet van de minister van Financiën bezorgd. De minister van Financiën gaat akkoord met alle opmerkingen. Ze werden met amendementen en wetgevingstechnische correcties opgenomen.

In de bespreking heeft de heer Matheï de amendementen nr.10, nr.11 en nr.12 toegelicht. Het amendement nr.10 gaat over een aanpassing van de wetgevingstechnische nota. De amendementen nr.11 en nr.12 gingen over de aanpassing dat niet alleen Belgische verenigingen zonder winstoogmerk maar ook internationale verenigingen als werkgever in aanmerking komen. De andere aanpassingen zijn technische verbeteringen.

Aansluitend heeft mevrouw Matz het amendement nr. 13 toegelicht dat ertoe strekt om de doorstorting van de bedrijfsvoorheffing voor 100 % toe te wijzen aan de jeugdopleiding van de sportclubs in de plaats van 55 %. Ze heeft dat uitgebreid toegelicht. Zij heeft gewezen op het belang van persoonlijke ontwikkeling en de sociale integratie van jongeren. Ze heeft ook aangeklaagd wat er allemaal misloopt in de voetbalwereld. Ze betreurt dat er maar een aanpassing van 50 % naar 55 % is.

De heer Donné zei dat het nieuwe regime voor expats voor hem nog altijd minder aantrekkelijk is dan in de buurlanden, meer bepaald in Frankrijk. Hij had ook specifieke vragen over de wettelijke expatregeling. Hij vroeg of de vrijstelling van de doorstorting van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoek contradictorisch of cumuleerbaar was.

Hij heeft ook toelichting gevraagd over het bijzonder belastingstelsel voor ingekomen onderzoekers, met name of het aspect "project" weggelaten was en of dit doelbewust was.

Daarna heeft hij ook nog toelichtingen gevraagd en opmerkingen gemaakt over de bepaling die stelt dat men binnen de acht jaar gebruik kan maken van de wettelijke regeling. Dat is paragraaf 9, die ik u hier zal onthouden. Het gaat om het effect dat deze regeling heeft wanneer iemand van de ene

werkgever naar de andere overstapt.

Tot slot had de heer Donné ook vragen over de grens van 75.000 euro. Hoe wordt die berekend? Wat gebeurt er als de bedrijfsvoorheffing ingehouden wordt en men eerder op basis van nettolonen uitbetaalt en daardoor het brutoloon minder wordt? Als men onder de grens van 75.000 euro blijft, geldt een en ander dan nog?

De heer Matheï heeft dan aansluitend gezegd dat er tegemoetgekomen werd aan heel wat opmerkingen. In verband met de aanpak van de minister in het kader van de regeling voor voetbalclubs, heeft hij verwezen naar een aantal aanpassingen zoals de fiscale behandeling, de RSZ-behandeling, makelaarslonen en het toezicht op het vlak van de antiwitwaswetgeving. Hij heeft toegegeven dat dit een eerste stap is.

Mevrouw Matz waardeerde de intentie van de vice-eersteminister en de regering om de voetbalwereld te saneren wel, maar ze vond een vrijstelling van 100 % voor de jeugdwerking toch beter.

De heer Marco Van Hees heeft ook zijn steentje bijgedragen aan het pleidooi van mevrouw Matz door te zeggen dat de vrijstelling van 100 % inderdaad beter zou zijn en zelfs zou gekoppeld moeten worden aan een nog grotere verplichting.

De vice-eersteminister en de minister van Financiën heeft geantwoord en verwezen naar wat hij al gezegd had tijdens de eerste lezing. Hij bevestigt dat dit een eerste stap is.

Wat de opmerking van de heer Donné betreft, ook hij verwees naar wat hij had gezegd over het Nederlandse expatstelsel. Bij de vergelijking met het Franse expatstelsel moet men iets vinden dat binnen het brede Europese kader past. Hij waarschuwt ons voor zulke eenzijdige vergelijkingen die weinig zinvol zijn. We moeten rekening houden met de context waarbinnen we ons bevinden.

Wat betreft de nieuwe expatregeling en de vrijstelling van doorstorting in het kader van onderzoek en ontwikkeling heeft hij gezegd dat beide stelsels cumuleerbaar zijn. Daarnaast benadrukte de vice-eersteminister dat minstens 80 % van de tijd aan onderzoek moet worden besteed. In dat kader is het onderscheid tussen programma's en projecten niet relevant. Wat betreft de periode van acht jaar, als een andere werkgever gebruikmaakt van het systeem, valt men terug op de basisregel, die zal bepalen of men al dan niet voldoet. Wat betreft de 75.000 euro heeft hij voorts bevestigd dat, indien de bedrijfsvoorheffing bovenop het brutoloon ten laste wordt genomen, dat een belastbaar voordeel van alle aard vormt.

Ik kan u van elk artikel de stemming geven, maar als u mij daarvan ontslaat, zal ik dat niet doen. Amendementen 10 tot 12 werden aangenomen, maar amendement 13 van mevrouw Matz niet. Vooraleer ik de uitslag geef, kan ik u melden dat een aantal leden tijdens de vergadering koffie heeft gedronken en ik thee. Het geheel werd aangenomen meerderheid tegen minderheid met 10 stemmen voor en 4 stemmen tegen.

09.04 Björn Anseeuw (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, heren ministers, collega's, ik zal het hebben over een belangrijk stuk van deze programmawet, namelijk de financiering van de sociale zekerheid, want die wordt steeds minder zeker in België.

Terwijl de regering talloze maatregelen neemt die de sociale zekerheid sterk onder druk zetten, zoals een driedubbele verhoging van de werkloosheidsuitkeringen, worden amper of geen maatregelen genomen om de inkomsten uit sociale bijdragen te verhogen door in te zetten op een hogere werkzaamheidsgraad, meer mensen aan de slag.

Ondertussen zien we dat de evenwichtsdotatie en ook de middelen die via de alternatieve financiering naar de sociale zekerheid vloeien, steeds toenemen. Dat is een zorgwekkende evolutie.

De regering-De Croo lijkt de alternatieve financiering graag te gebruiken om extra fiscale middelen, meer belastinggeld naar de sociale zekerheid te laten vloeien. Voor alle stelsels van de sociale zekerheid samen liggen de fiscale middelen die via die alternatieve financiering naar de sociale zekerheid vloeien, voor 2021 en voor 2022 beduidend hoger dan de voorgaande jaren, 2018, 2019 en

2020. Daar is dus een trendbreuk gekomen op het ogenblik dat deze paars-groene regering aan de macht is gekomen.

Ondertussen zorgen ook de verhoogde pensioenuitgaven ervoor dat er volgend jaar opvallend veel fiscale middelen via die evenwichtsdotatie naar de sociale zekerheid zullen vloeien. Op die manier neemt de hoeveelheid belastinggeld die naar de sociale zekerheid vloeit, structureel toe. Dat betekent, en dat moet ons zorgen baren, mijnheer de minister, dat de sociale zekerheid in dit land steeds minder zelfbedruipend wordt.

Dan is de vraag of het geen tijd wordt om hier iets aan te doen. Als u dit verder op zijn beloop laat, zult u eerder vroeg dan laat botsen op de grenzen van de betaalbaarheid van onze sociale zekerheid. Op die manier draagt u een zeer grote verantwoordelijkheid, mijnheer de minister. Op die manier maakt u de sociale zekerheid voor steeds meer mensen steeds minder zeker.

De hoge forfaits die u nu hanteert, gebruikt u natuurlijk bewust om de fiscale stromen naar de sociale zekerheid te verhogen. Het rapport van het Rekenhof, en dat is toch wel opvallend, geeft aan dat de btw-opbrengsten van 2021 gelijkaardig zijn aan die van het jaar 2019, voor de covidcrisis. Dan is de vraag waarom u de wet van 2017 niet gewoon toepast in plaats van steeds hogere forfaits te hanteren.

De enige manier om onze sociale zekerheid in de toekomst op een duurzame manier te financieren, en dus weer meer zelfbedruipend te maken, is door, één, de uitgaven onder controle te houden en, twee, de basis waarop sociale bijdragen kunnen worden geïnd te verbreden, lees: meer mensen aan het werk helpen en niet de lasten op arbeid verhogen, zoals u wil doen.

Uw plannen aan de inkomstzijde zijn ronduit zorgwekkend en fout. U wil bijvoorbeeld van de alternatieve verloningsvormen af. U vindt die fundamenteel onrechtvaardig omdat er geen sociale bijdragen op worden geheven en omdat werknemers op dat deel van hun inkomen geen rechten opbouwen.

Op zich is er natuurlijk niets fout aan het van naderbij bekijken van de alternatieve verloningsvormen. Alleen kunt u dat wat ons betreft niet doen zonder hun bestaansredenen en de ontstaansgeschiedenis ervan in ogenschouw te nemen. Die onbelaste verloningsvormen zijn natuurlijk ontstaan om de hoge lasten op arbeid in dit land te compenseren. Dat betekent dat het fundamentele probleem in dit land niet is dat de alternatieve verloningsvormen onbelast zijn, maar wel dat het loon uit arbeid in dit land te sterk belast wordt. Dat zorgt ervoor dat werk creëren in dit land ontzettend duur is. Dat zorgt ervoor dat het verschil tussen werken en niet werken in dit land voor werknemers steeds kleiner wordt, terwijl het groter zou moeten worden.

Wat hier gebeurt, is wel typerend voor deze regering, een regering die wordt geleid door een gewezen liberaal. Deze regering wil in eerste instantie niet de hoge lasten op arbeid in dit land aanpakken, maar wel het onbelaste karakter van alternatieve verloningsvormen in vraag stellen en dus de belastingen nog wat meer verhogen. Dat is natuurlijk bijzonder consequent voor een regering als de uwe.

Het past perfect in de logica van een linkse regering. De sterke verhoging van verschillende sociale uitkeringen die deze regering het voorbije anderhalve jaar heeft doorgevoerd en nog altijd doorvoert, de maatregelen die inactiviteit in dit land aantrekkelijk maken, die uitgaven moeten ergens mee betaald worden. Dat moet gebeuren op een ogenblik waarop u geen enkele inspanning doet om de belastbare basis te verbreden, omdat er van enig activerend arbeidsmarktbeleid in dit land nog altijd geen sprake is, ondanks de dure eden die werden gezworen bij het aantreden van deze regering. Wij zijn bijna halverwege deze legislatuur en niets komt daarvan in huis, niets.

Daar komt nog eens bij dat deze regering zowat elk sociaal-economisch dossier dat ook maar enig belang heeft onverkort doorschuift naar de sociale partners. We weten allemaal hoeveel akkoorden die sociale partners de voorbije twintig jaar hebben kunnen sluiten.

Het waren er welgeteld nul, tenzij zij de factuur konden doorschuiven naar de overheid en dus de belastingbetaler. Dat gebeurt nu opnieuw in dit land. Het gevolg van dat nefaste beleid is steeds meer uitgaven, maar van een duurzame financiering van de sociale zekerheid is er geen enkel spoor. Als wij niet alleen maar luisteren naar de mooie woorden van deze regering, maar vooral ook kijken naar de daden, in het bijzonder de daden die de regering niet stelt, dan is het zonneklaar dat u de ambitie van

80 % werkzaamheidsgraad al lang hebt opgegeven, in de veronderstelling dat u die ambitie ooit hebt gehad. Deze regering redeneert zodoende bijzonder cynisch, want de rekening is voor wie na ons komt.

09.05 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de voorzitter, traditioneel wordt de programmawet samen met de begroting voor het volgende jaar besproken. De programmawet is als het ware de nieuwjaarsbrief van de regeringsleden, die er de uitvoeringswetten voor hun beleid in onderbrengen. Bij de bespreking van de begroting eerder deze week hebben wij al aangestipt dat er weinig of geen vernieuwend beleid in de begroting en programmawet valt te noteren.

Aangaande Sociale Zaken handelt het lemma Werk van minister Dermagne uitsluitend over de bestrijding van de covidpandemie op het vlak van werkgelegenheid, wat wel logisch is, gelet op de huidige omstandigheden. Er wordt geld voorzien voor de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie, om de arbeiders financieel te stutten, aangezien de periode van tijdelijke werkloosheid vanwege overmacht door corona als gelijkgestelde periode wordt beschouwd. Dat heeft echter een put van om en bij de 150 miljoen euro tot gevolg. Dat een derde van het vakantiegeld door negen bijzondere kassen wordt uitgekeerd werd vergeten, ook al maakte het Rekenhof daarover een vermanende opmerking.

Vooruitzichtigheid en bijziendheid lijken wel synoniemen geworden voor de regering. Voor het overige is het geduldig zoeken naar effectieve maatregelen die de arbeidsmarkt, die zich in woelige wateren bevindt, ondersteunen.

Helaas, collega's, moet ik voor het gedeelte pensioenen van minister Lalieux hetzelfde vaststellen. Er worden beperkte aanpassingen doorgevoerd in het overlevingspensioen en de speciale regeling voor de uitkering van het aanvullend pensioen gaat op de schop, maar van een grote hervorming is er geen spoor terug te vinden in de programmawet en in de bijkomende begroting.

De minister kondigde afgelopen dinsdagavond wel aan dat ze zeer spoedig met haar pensioenplan naar het Parlement zou komen, maar in een budget is er niet voorzien. Bovendien moet dat budgetneutraal zijn zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan bestaande regelingen. Dat is zoveel als zeggen dat er niets zal gebeuren. De belofte bij het aantreden van de regering, nu al meer dan een jaar geleden, wordt niet gehouden. Waar wacht de regering eigenlijk op? De ambities voor de pensioenhervorming waren zeer groot. Wordt het dossier onderschat? Of moeten we concluderen dat er simpelweg geen eensgezindheid is in de regering?

Over de bevoegdheid sociale zaken van minister Vandenbroucke wordt er ook warm en koud geblazen. De plusplannen missen voor een groot deel hun beoogde effect op de jobcreatie. Dat zeggen wij niet alleen, dat zegt ook het Rekenhof. De kosten staan niet in verhouding tot de effectiviteit. De aanpassing van de maatregel gaat een beetje in de goede richting, maar is nog onvoldoende. Wat niet wordt aangepakt, zijn onze veel te hoge lasten op arbeid. Wie werkt, wordt afgestraft. De kans om de maatregelen toe te spitsen op de aanvankelijke bedoeling, namelijk een duwtje in de rug te geven van startende ondernemers of kleine groeibedrijven, is volledig verloren gegaan. De aangekondigde aanpak van de RSZ-regeling voor topsporters is fel afgezwakt en werd door het gebruik van een KB in feite achter de rug van het Parlement bedisseld.

De problematiek van de re-integratietrajecten voor langdurig zieken ligt ons na aan het hart. Ook in dat dossier wordt er geschipperd tussen velerlei belangen op een manier die onze goedkeuring niet kan wegdragen.

Minister Clarinval van Zelfstandigen en Kmo's laat zich ook leiden door de coronacrisis en komt er met twee artikeltjes in de programmawet bekaaid van af.

Er zijn het afgelopen jaar ook veel wijzigingen ten goede doorgevoerd, dat moge duidelijk zijn. Maar 2022 zal jammer genoeg opnieuw gedomineerd worden door de coronacrisis. Er zal bovendien meer initiatief nodig zijn om de statuten gelijk te schakelen; van de huidige situatie zijn de zelfstandigen de grootste slachtoffers.

De cijfers van het aantal startende zelfstandigen dat na vijf jaar nog actief is, zijn bemoedigend. Het zou echter van moed getuigen om in de opstartperiode zeker in bijkomende steun te voorzien, zeker gezien de gisteren aangekondigde maatregelen, die bij heel wat zelfstandigen er opnieuw diep zullen

inhakken. Heel erg is vooral dat het vertrouwen van de mensen is weggenomen.

Tot slot, collega's, de bevolking kijkt met lede ogen aan hoe het zwalpende vivaldischip maar niet kan aanmeren in de haven. Wij konden vanmorgen de bijtende en striemende reacties lezen van de mensen uit de cultuursector na het onbegrijpelijk strenge verdict van de regering gisteren. Iemand stelde voor zijn circusvoorstelling hier te komen geven, omdat het hier het enige circus in het land is, dat nog mag werken. Het is een spijtige zaak dat de mensen op die manier beginnen te praten over het Parlement. Daarvoor bent u, de regering, verantwoordelijk. Mocht de vergelijking niet zo goed zijn gevonden, zouden wij er nog om kunnen lachen. Dat de bevolking echter een dusdanig kakofonieorkest moet aanhoren, is erg zorgwekkend.

De voorliggende programmawet, die een vertaling moet zijn van het beleid voor 2022, is dus allesbehalve een geslaagd werkstuk.

09.06 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Mevrouw de voorzitter, collega's, het debat over de programmawet is al grotendeels gevoerd. Ik zal niet herhalen wat onze mening daarover is; mijn collega Marco Van Hees heeft die al verwoord. Dat neemt niet weg dat de discussie voortgaat, onder andere over de aanpak van de coronacrisis. Dat is belangrijk in het licht van de programmawet.

In dat verband was er de belangrijke bijeenkomst van het Overlegcomité met alle regeringen gisteren, dat het advies van de experts naast zich heeft neergelegd en onder andere unilateraal beslist heeft om de cultuursector te sluiten.

In het verslag van de experts stonden ook al een aantal preventieve maatregelen, die de PVDA al lange tijd verdedigt. Het is immers duidelijk dat, indien wij niet inzetten op preventie, er nooit een einde zal komen aan het afschuwelijke jojobeleid.

De maatregelen die werden voorgesteld door de experts, zijn onder andere 100 % loonbehoud in geval van quarantaine of oplossingen wanneer kinderen moeten thuisblijven door de sluiting van de school.

Het rapport van de experts was ook heel duidelijk over de eindejaarsfeesten. Een enquête toonde aan dat slechts 44 % van de gevaccineerden en 19 % van de niet-gevaccineerden van plan is zich te testen voor zij naar het eindejaarsfeest met de familie gaan. Dat is niet voldoende. De GEMS heeft dan ook aangeraden om zelftests ter beschikking te stellen, net zoals wij met ons amendement beogen, namelijk drie zelftesten per persoon per week.

De collega's van Groen en Ecolo lieten de jongste dagen vallen dat zij zich absoluut achter dat idee, dat zij al lang verdedigen, scharen. Het Overlegcomité heeft daar niet toe beslist. Dat kan het ook niet. Het Parlement kan dat wel. De Kamer kan beslissen om gratis zelftests ter beschikking te stellen in het kader van onze sociale zekerheid. Ik roep u dus nogmaals op om die maatregel te steunen.

Voorts stellen we vast dat de zorgsector aan het kraken is. Voor ons zijn de investeringen op lange termijn ten belope van 1 miljard euro voor de zorgsector die de regering vandaag beslist, niet genoeg. In het debat van de afgelopen dagen hoorde ik als reactie op ons voorstel om 1,9 miljard in de zorgsector te injecteren, voor hogere salarissen, extra aanwervingen en betere vergoedingen voor de weekend- en nachtprestaties, dat het nooit genoeg zal zijn. Dat vind ik een schandalig antwoord. Wil de vivaldiregering dan terug naar de jaren van besparingen? Het is duidelijk dat u niet verder wil investeren in de zorgsector.

Daarom roep ik u nogmaals op om ons voorstel voor investeringen voor het zorgpersoneel te steunen, zodat zij het tijdens de covidcrisis, maar ook daarna kunnen volhouden.

09.07 **Catherine Fonck** (cdH): Madame la présidente, je vous remercie. Si je voulais intervenir à nouveau sur la loi-programme aujourd'hui, c'est parce qu'elle contient, en matière de santé, un volet concernant la sécurité tarifaire pour les patients avec le nouveau plafond du maximum à facturer (MàF) à 250 euros pour les revenus ne dépassant pas 11 120 euros. Cet aspect du MàF doit, dans le cadre de la sécurité tarifaire des soins de santé, être mis en parallèle avec le tiers payant qui n'est pas inclus dans le projet de loi-programme, mais dans le projet de loi portant des dispositions diverses. Ce dernier a été renvoyé au Conseil d'État par le biais d'amendements, non pas pour le tiers payant, mais pour ce

qui concerne plusieurs éléments dont des amendements d'autres partis de l'opposition.

Nous avons déposé une série d'amendements dont la mise en place, dans ce projet de loi portant des dispositions diverses, du pouvoir au niveau de l'INAMI de ne pas attribuer de numéro INAMI aux médecins et dentistes diplômés s'ils n'ont pas d'attestation de contingentement du début de leurs études - alors que les stagiaires médecins sont au front actuellement dans le cadre de la lutte contre le covid-19 -, et également alors que les médecins et dentistes diplômés d'une autre université européenne obtiennent eux sans aucune limitation un numéro INAMI.

Si je fais le lien avec ce dossier, c'est parce que le projet de loi portant des dispositions diverses contenait la levée de l'interdiction de l'application du tiers payant puisque, aujourd'hui, une interdiction existe pour différents types de prestations de santé – je n'entrerai pas la technicité – de l'application du tiers payant.

Il est important que l'on puisse appliquer cette suppression de l'interdiction de l'application du tiers payant et que nous l'implantions dans ce projet de loi-programme.

C'est donc l'objectif de l'amendement que je dépose.

Pour l'ensemble de la justification, y compris sur un arrêt antérieur du Conseil d'État, je renvoie, si vous me le permettez, madame la présidente, à l'argumentation écrite jointe à mon amendement. Je ne vais pas reprendre ici, pour le plaisir, les différents arguments techniques sur le dossier. Il s'agit bien d'insérer un nouvel article 55 *bis* qui permet justement l'abrogation de l'interdiction de l'application du tiers payant pour des prestations à la fois des médecins mais aussi des dentistes et logopèdes qui sera d'application au 1er janvier 2022, ce qui permettra d'instaurer plus rapidement la sécurité tarifaire pour les patients.

Madame la présidente, voici l'objet de cet amendement et la raison pour laquelle je voulais intervenir ce jour à ce sujet.

09.08 Sophie Rohonyi (DéFI): Madame la présidente, j'aimerais aussi m'exprimer sur le volet santé de cette loi-programme qui a fait l'objet d'importants débats en commission. Je tenais précisément à le faire pour être de bon compte. Cela me semble important car nous faisons partie d'une opposition qui, depuis le début, se veut constructive. Je tenais dès lors à relever certains points positifs, notamment l'introduction d'un plafond inférieur pour le ticket modérateur dans le cadre du maximum à facturer.

Aujourd'hui, le plafond le plus bas, à savoir 450 euros, représente toujours un frein dans l'accessibilité aux soins des personnes les plus précarisées. Ramener ce plafond à 250 euros constitue une initiative que nous nous devons de soutenir pleinement, d'autant plus que l'on sait que la Belgique n'est pas parmi les mieux classées pour ce qui est de la participation personnelle aux soins de santé au regard des autres pays de l'Union européenne.

Néanmoins, toute mesure nécessite que l'on anticipe ses effets, qu'ils soient positifs ou non. À cet égard, je reste finalement perplexe quant au flou des réponses qui ont été données par M. le ministre en commission concernant le groupe cible qui va pouvoir bénéficier de cette mesure. Nous comprenons que seront les bénéficiaires de ces mesures les personnes percevant moins de 11 000 euros par an. Mais combien de personnes cela représente-t-il exactement? Combien de personnes percevant des revenus du travail, par exemple celles travaillant à temps partiel, seront-elles touchées par la réduction de ce plafond inférieur?

Lors du débat en commission, M. le ministre nous avait répondu ne pas pouvoir dire de quelle façon ces mesures seront utiles pour les personnes encore actives professionnellement parlant et donc, celles qui vivent d'allocations ou autres. À cet égard, je reste persuadée que des réponses concrètes à ces questions permettraient justement de cibler davantage la mesure vers les personnes qui en ont réellement besoin.

Qu'en est-il par exemple des personnes qui perçoivent plus de 11 000 euros par an tout en étant dans une situation particulièrement vulnérable, ce qui peut concerner certains travailleurs? Pourquoi aussi s'être arrêtés à cette tranche spécifique de revenus du ménage? Nous n'avons pas obtenu de réponse à ce sujet. Est-il également prévu d'étendre pour les années à venir cette mesure à d'autres catégories

de tranches de revenus?

Par ailleurs, il demeure un flou sur le type de dépenses pouvant concrètement être couvertes par ce MâF. En d'autres termes, si la mesure est positive, elle manque de transparence et surtout de clarté. J'ose espérer que cette clarté pourra nous être apportée par M. le ministre.

Enfin, dernier regret en ce qui concerne ce volet Santé: je ne peux que déplorer l'absence totale de mesures spécifiques à l'égard du personnel soignant dans cette loi-programme. En commission, monsieur le ministre, vous aviez expliqué que des mesures avaient été prises mais qu'elles ne méritaient pas d'être intégrées dans le texte de cette loi-programme, sauf que vous avez annoncé que le remboursement du matériel de protection du personnel soignant pourra être effectué d'ici février 2022. Cela relève toutefois d'un accord de principe du gouvernement mais il n'y a toujours pas d'arrêté royal à cet égard.

Il en va de même pour la proposition de révision du système IFIC. On en a beaucoup parlé en commission et en séance plénière. Le supplément budgétaire devrait être réglé lors du contrôle budgétaire. Il ne s'agit nullement d'une nouvelle mesure de soutien étant donné qu'il s'agit uniquement de corriger les effets pervers du système IFIC et donc finalement les erreurs du passé qui faisaient stagner, voire baisser le salaire des infirmiers spécialisés. Si la correction était nécessaire, qu'en est-il aujourd'hui des autres catégories d'infirmiers qui se sentent véritablement délaissés par votre initiative? Qu'en est-il des mesures de soutien, sachant que la problématique des infirmiers va bien au-delà de l'IFIC. J'ose espérer que vous ne présenterez pas cette mesure comme la panacée, ce que vous avez eu tendance à faire trop souvent avec le Fonds Blouses blanches. J'espère que, cette fois, ce sera différent.

La **présidente**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(2349/20)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(2349/20)**

Le projet de loi compte 155 articles.
Het wetsontwerp telt 155 artikelen.

* * * * *

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:
Art. 44

- 1 – Marco Van Hees (2349/21)

Art. 44/1(n)

- 2 – Marco Van Hees (2349/21)

Art. 44/2(n)

- 3 – Marco Van Hees (2349/21)

Art. 63

- 6 – *Sofie Merckx (2349/21)*

Art. 65/1(n)

- 14 – *Catherine Fonck (2349/21)*

Art. 68

- 4 – *Sofie Merckx (2349/21)*
- 5 – *Sofie Merckx (2349/21)*

Art. 73

- 7 – *Sofie Merckx (2349/21)*

Art. 73/1(n)

- 8 – *Sofie Merckx (2349/21)*

Art. 73/2(n)

- 9 – *Sofie Merckx (2349/21)*

Art. 73/3(n)

- 10 – *Sofie Merckx (2349/21)*

Art. 73/4(n)

- 11 – *Sofie Merckx (2349/21)*
- 12 – *Sofie Merckx (2349/21)*

Art. 73/5(n)

- 13 – *Sofie Merckx (2349/21)*

* * * * *

À la demande du groupe Vlaams Belang, un vote scindé aura lieu sur les articles 1 à 37, 38 à 43, 44 à 47, 48 à 55, 56 à 63, 64 à 73, 74 à 79, 80 à 94, 95 à 97, 98 à 103, 104 à 117 et 118 à 155.

Op verzoek van de Vlaams-Belangfractie zal een gesplitste stemming plaatsvinden over de artikelen 1 tot 37, 38 tot 43, 44 tot 47, 48 tot 55, 56 tot 63, 64 tot 73, 74 tot 79, 80 tot 94, 95 tot 97, 98 tot 103, 104 tot 117 en 118 tot 155.

Conclusion de la discussion des articles:

Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: les amendements et articles 1 à 155.

Aangehouden: de amendementen en de artikelen 1 tot 155.

* * * * *

La discussion des articles est close. Auront lieu ultérieurement:

- le vote sur les amendements et les articles réservés et sur l'ensemble du projet de loi-programme.
De bespreking van de artikelen is gesloten. Zullen later plaatsvinden:

- de stemming over de aangehouden amendementen en de aangehouden artikelen en over het geheel van het ontwerp van programmawet.

10 Autorité de protection des données – Initier la procédure visée à l'article 45 de la loi du 3 décembre 2017 portant création de l'Autorité de protection des données

10 Gegevensbeschermingsautoriteit – Opstarten van de procedure bedoeld in artikel 45 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 21 décembre 2021, je propose que la Chambre, conformément à l'avis de la commission de la Justice, décide s'il y a lieu d'initier la procédure en vertu de l'article 45, § 2, de la loi du 3 décembre 2017 'portant création de l'Autorité de protection des données' à l'encontre de deux membres du comité de direction de l'Autorité de protection des données.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 21 december 2021 stel ik voor dat de Kamer overeenkomstig het advies van de commissie voor Justitie beslist of de procedure op grond van artikel 45, § 2, van de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit' lastens twee leden van het directiecomité van de Gegevensbeschermingsautoriteit moet worden opgestart.

Au cours de ses réunions des 1er juillet 2020 et 24 mars 2021, la Conférence des présidents a transmis plusieurs éléments de ce dossier à la commission de la Justice.

De Conferentie van voorzitters verzond verschillende elementen van dit dossier op 1 juli 2020 en op 24 maart 2021 naar de commissie voor Justitie.

M. Khalil Aouasti a fait rapport des travaux de la commission de la Justice en Conférence des présidents du 21 décembre 2021.

De heer Khalil Aouasti heeft verslag uitgebracht van de werkzaamheden van de commissie in de Conferentie van voorzitters van 21 december 2021.

Sur la base de l'article 45 de la loi du 3 décembre 2017 'portant création de l'Autorité de protection des données' la Chambre ne peut relever un membre du comité de direction de ses fonctions que s'il a commis une faute grave ou s'il ne remplit plus les conditions nécessaires à l'exercice de ses fonctions. L'article 45 dispose également qu'une procédure stricte doit être observée à cet égard. Le mandat ne peut être levé qu'après audition de l'intéressé quant aux motifs invoqués. Préalablement à l'audition, la Chambre établit un dossier reprenant l'ensemble des pièces relatives aux motifs graves invoqués.

Op grond van artikel 45 van de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit' kan de Kamer een lid van het directiecomité enkel van zijn mandaat ontheffen indien hij op ernstige wijze is tekortgeschoten of niet langer aan de vereisten voor de uitvoering van de taken voldoet. Artikel 45 bepaalt ook dat daarbij een strikte procedure moet worden nageleefd. Het mandaat kan niet worden opgeheven dan nadat de betrokkene gehoord is over de aangevoerde redenen. Voorafgaandelijk aan die hoorzitting stelt de Kamer een dossier samen dat alle stukken bevat die betrekking hebben op de aangevoerde ernstige redenen.

Afin de pouvoir initier cette procédure, la Chambre doit maintenant déterminer, sur l'avis de la commission de la Justice, s'il existe des motifs suffisants à l'encontre de deux membres du comité de direction de l'Autorité de protection des données.

Om deze procedure te kunnen opstarten, moet de Kamer nu, op advies van de commissie voor Justitie, bepalen of er lastens twee leden van het directiecomité van de Gegevensbeschermingsautoriteit voldoende redenen bestaan.

À l'exception de la procédure de consultation du dossier, la Conférence des présidents du 21 décembre 2021 a constaté qu'il n'y avait pas de consensus sur la procédure à suivre. Cette décision sera prise à une date ultérieure.

Behoudens de procedure tot inzage van het dossier, heeft de Conferentie van voorzitters van 21 december 2021 vastgesteld dat er geen consensus bestond over de verdere procedure. Daarover zal op een latere datum worden beslist.

Étant donné l'état de la procédure, à savoir une phase préparatoire à une éventuelle procédure formelle de levée, je vous propose de ne pas mentionner de noms des personnes concernées ou de motifs prétendument graves en réunions publiques et, par conséquent, de déclarer applicable à ce stade de

la procédure l'obligation de secret visée à l'article 67 du Règlement de procédure.

Gelet op de stand van de procedure, met name een voorbereidende fase op een eventuele formele ontheffingsprocedure, stel ik u voor om tot nader order in openbare vergadering geen namen van betrokken personen of vermeende ernstige feiten te noemen en dus de in artikel 67 van het Reglement bedoelde geheimhoudingsplicht op deze fase van de procedure van toepassing te verklaren.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 21 décembre 2021, je vous propose également que les membres de la Chambre puissent consulter le dossier sur la page extranet sécurisée de la commission de la Justice du mardi 4 janvier 2022 jusqu'au mardi 18 janvier 2022. Les instructions nécessaires seront fournies à cet égard. L'obligation de secret visée à l'article 67 du Règlement est applicable.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 21 december 2021 stel ik bovendien voor dat de leden van de Kamer het dossier kunnen raadplegen op de besloten extranetpagina van de commissie voor Justitie vanaf dinsdag 4 januari 2022 tot dinsdag 18 januari 2022. De nodige instructies zullen daartoe worden bezorgd. De in artikel 67 van het Reglement bedoelde geheimhoudingsplicht is daarbij van toepassing.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

11 Commission parlementaire chargée de l'évaluation des réformes de l'État depuis 1970 – Prolongation du mandat

11 Parlementaire commissie belast met de evaluatie van de staatshervormingen sedert 1970 – Verlenging van het mandaat

Selon la décision de la séance plénière du 3 juin 2021, la commission mixte devait en principe déposer son rapport pour décembre 2021, à moins que ce délai ne soit prolongé par une décision des deux Chambres.

Overeenkomstig de beslissing van de plenaire vergadering van 3 juni 2021 diende de gemengde commissie in beginsel tegen december 2021 een verslag in te dienen tenzij deze termijn bij een besluit van beide Kamers wordt verlengd.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 21 décembre 2021, je vous propose de prolonger le mandat jusqu'au 28 février 2022.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 21 december 2021, stel ik u voor het mandaat te verlengen tot 28 februari 2022.

Pas d'observation?

Geen bezwaar?

11.01 Barbara Pas (VB): Mevrouw de voorzitter, uiteraard hebben wij er niets op tegen dat het mandaat verlengd wordt, maar de oorspronkelijke taakomschrijving was, zoals ik verscheidene collega's, onder andere collega Calvo, heb horen zeggen: zoveel mogelijk thema's aan bod te laten komen. Dan vind ik het niet correct dat men nu voor de verlenging die thema's meteen beperkt tot de drie die vastliggen. In die zin kunnen wij het er niet mee eens zijn, omdat er geen kans meer is op thema-uitbreiding. Dat was niet de oorspronkelijke afspraak van die commissie. Maar uiteraard zijn wij het wel eens met de verlenging van de termijn.

De **voorzitter**: Hier gaat het over de verlenging van de termijn.

Aldus zal geschieden.

Il en sera ainsi.

12 Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains – Remplacement d'un tiers des membres du conseil d'administration – Appel à candidats

12 Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens – Vervanging van één derde van de leden van de raad van bestuur – Oproep tot kandidaten

Les membres effectifs du conseil d'administration de l'Institut des droits humains ont été nommés par la Chambre le 16 juillet 2020.

De effectieve leden van de raad van bestuur van het Mensenrechteninstituut werden op 16 juli 2020 door de Kamer benoemd.

Conformément à l'article 11, § 6, de la loi du 12 mai 2019 instituant un Institut fédéral pour la protection et la promotion des droits humains, un tiers des membres du conseil d'administration est renouvelé tous les deux ans.

Overeenkomstig artikel 11, § 6, van de wet van 12 mei 2019 tot oprichting van een Federaal Instituut voor de bescherming en de bevordering van de rechten van de mens, wordt om de twee jaar één derde van de leden van de raad van bestuur vernieuwd.

Lors de la séance plénière du 16 juillet 2020 la durée du mandat d'un tiers des membres effectifs, à savoir Mmes Isabelle Fontignie (F), Muriel Clavie (F) et Evelyne Maes (N) et M. Willem Debeuckelaere (N), a été établi sur deux ans.

Tijdens de plenaire vergadering van 16 juli 2020 werd de duur van het mandaat van één derde van de effectieve leden, met name van de dames Isabelle Fontignie (F), Muriel Clavie (F) en Evelyne Maes (N) en van de heer Willem Debeuckelaere (N), vastgesteld op twee jaar.

La Chambre doit donc procéder au renouvellement de ces mandats.

De Kamer dient dus over te gaan tot de hernieuwing van deze mandaten.

Le conseil d'administration est composé de douze membres, désignés par la Chambre des représentants, dont au maximum deux tiers sont du même sexe, et dont six appartiennent au rôle linguistique francophone et six au rôle linguistique néerlandophone.

De raad van bestuur is samengesteld uit twaalf leden, aangewezen door de Kamer van volksvertegenwoordigers, van wie er maximaal twee derde hetzelfde geslacht heeft en van wie er zes tot de Nederlandse taalrol en zes tot de Franse taalrol behoren.

Vu le genre des membres dont le mandat devient vacant, la Chambre doit donc nommer au moins un membre de sexe féminin.

Gelet op het geslacht van de leden van wie het mandaat openvalt, dient de Kamer dus minstens één vrouwelijk lid te benoemen.

Les membres du conseil d'administration sont désignés sur la base de leur compétence, de leur expérience, de leur indépendance et de leur autorité morale. Ils sont notamment issus du monde académique, judiciaire, de la société civile et des partenaires sociaux.

De leden van de raad van bestuur worden aangewezen op grond van hun competentie, hun ervaring, hun onafhankelijkheid en hun moreel gezag. Zij zijn inzonderheid afkomstig uit de academische wereld, de gerechtelijke wereld, het maatschappelijk middenveld en de sociale partners.

Ces catégories doivent être représentées avec un maximum de quatre membres pour chacune d'entre elles.

Deze categorieën dienen vertegenwoordigd te zijn met een maximum van vier leden voor elk van hen.

Les mandats des trois représentants actuels du monde judiciaire deviennent vacants et le monde académique est actuellement représenté par quatre membres. L'appel à candidats doit donc porter sur minimum un membre de la catégorie 'monde judiciaire' et aucun candidat ne doit être désigné pour la

catégorie 'monde académique'.

De mandaten van de drie huidige vertegenwoordigers van de categorie 'gerechtelijke wereld' vallen open. Voor de categorie 'academische wereld' reeds vertegenwoordigd door vier leden, vallen geen mandaten open. De oproep tot kandidaten moet dus betrekking hebben op minimum één lid van de categorie 'gerechtelijke wereld' en mag geen betrekking hebben op de categorie 'academische wereld'.

Un membre du conseil d'administration dont le mandat ne devient pas vacant possède la connaissance de l'allemand. La Chambre ne doit donc pas désigner un membre avec la connaissance de l'allemand. Één lid van de raad van bestuur waarvan het mandaat niet openvalt, levert het bewijs van de kennis van het Duits. De Kamer is dus niet verplicht een lid te benoemen met de kennis van het Duits.

Conformément à l'article 11, § 3, de la même loi, les vacances de mandat doivent être publiées au plus tard six mois avant l'expiration du mandat.

Overeenkomstig artikel 11, § 3, van dezelfde wet, moeten de mandaten die openvallen, worden bekendgemaakt ten laatste zes maanden vóór het verstrijken van het mandaat.

Conformément à l'article 11, § 7, de la même loi, la Chambre doit désigner pour chaque membre effectif un suppléant.

Overeenkomstig artikel 11, § 7, van dezelfde wet, dient de Kamer één plaatsvervanger voor elk effectief lid aan te wijzen.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 21 décembre 2021, je vous propose de publier un appel à candidats au *Moniteur belge* pour les quatre mandats de membre effectif et de membre suppléant (issus des catégories 'monde judiciaire', 'société civile' ou 'partenaires sociaux') et d'établir le niveau de connaissance de l'allemand à C1 pour la lecture et B2 pour l'expression orale pour les candidats désireux d'amener la preuve de la connaissance de l'allemand.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 21 december 2021 stel ik u voor een oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken voor de vier mandaten van effectief en plaatsvervangend lid (afkomstig uit de categorieën 'gerechtelijke wereld', maatschappelijk middenveld' of 'sociale partners') en het niveau van de taalkennis Duits vast te stellen op C1 voor lezen en B2 voor spreken.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

13 Demande d'urgence émanant du gouvernement

13 Urgentieverzoek van de regering

Le gouvernement a demandé l'urgence conformément à l'article 51 du Règlement lors du dépôt du projet de loi transposant la directive (UE) 2019/1 du Parlement européen et du Conseil du 11 décembre 2018 visant à doter les autorités de concurrence des Etats membres des moyens de mettre en œuvre plus efficacement les règles de concurrence et à garantir le bon fonctionnement du marché intérieur, n° 2388/1.

De regering heeft de urgentieverklaring gevraagd met toepassing van artikel 51 van het Reglement, bij de indiening van het wetsontwerp tot omzetting van richtlijn (EU) nr. 2019/1 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 tot toekenning van bevoegdheden aan de mededingingsautoriteiten van de lidstaten voor een doeltreffendere handhaving en ter waarborging van de goede werking van de interne markt, nr. 2388/1.

Je passe la parole au gouvernement pour développer la demande d'urgence.

Ik geef het woord aan de regering om de vraag tot urgentieverklaring toe te lichten.

13.01 **Ludivine Dedonder**, ministre: Madame la présidente, le projet de loi en question porte sur la

transposition de loi de la directive 2019/1 du Parlement européen et du Conseil européen du 11 décembre 2018 visant à doter les autorités de concurrence des États membres des moyens d'appliquer plus efficacement les règles de concurrence et à garantir le bon fonctionnement du marché intérieur.

Son article 34 prévoit que les États membres exécutent les dispositions législatives, réglementaires et administratives nécessaires pour se conformer à la présente directive, au plus tard le 4 février 2021. La Belgique est donc en retard dans la transposition de cette directive. La Commission européenne a informé le SPF Économie, chargé de cette transposition, que le Secrétariat général avait l'intention de passer à la deuxième étape de la procédure d'infraction pour non-transposition, à savoir l'envoi d'un courrier indiquant que la Belgique n'avait toujours pas achevé la transposition. Dans les trois mois qui suivent, la Cour de justice de l'Union européenne sera saisie de l'affaire.

Afin d'éviter cette procédure et l'imposition d'éventuelles amendes, le ministre Dermagne demande l'urgence au Parlement pour que ce projet de loi puisse être adopté et entrer en vigueur le plus rapidement possible. Je vous remercie d'avance.

La **présidente**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.

14 Prise en considération de propositions

14 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.
In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.
Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Je vous propose également de prendre en considération et de renvoyer à la commission compétente: la proposition de résolution (M. André Flahaut) relative à l'aide à apporter aux victimes de l'utilisation de l'"agent orange" durant la guerre du Vietnam, n° 2406/1.
Ik stel u ook voor inoverweging te nemen en naar de bevoegde commissie te zenden: het voorstel van resolutie (de heer André Flahaut) over de noodzakelijke steun aan de slachtoffers van het inzetten van Agent Orange tijdens de oorlog in Vietnam, nr. 2406/1.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Chers collègues, nous attendons le premier ministre pour l'interpellation. Ensuite, nous passerons aux votes. Je vous propose de suspendre la séance quelques instants.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 23 décembre 2021 à 17 h 50.
De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 23 december 2021 om 17.50 uur.

La séance est levée à 17 h 40.
De vergadering wordt gesloten om 17.40 uur.

Ce compte rendu n'a pas d'annexe.

Dit verslag heeft geen bijlage.